

vestre

Enjoying the
outdoors
since 1947

vestre.com

Vestre Vroom
Design: Espen Voll,
Tore Borgersen & Michael Olofsson

Arkkitehtuuri polttopisteessä

Tampereen korkeakoulut yhdistymässä

MIKKO WÄLKKI

Tampereella harkitaan yliopiston, teknillisen yliopiston ja ammattikorkeakoulun yhdistämistä. Rehtoreiden pyynnöstä vuorineuvos **Stig Gustavson** on kuluneen kesän mittaan selvittänyt asiaa. Hänen päätelmänsä on se, että yhdistymisessä olisi järkeä. Kaikkien korkeakoulujen hallitukset ovat periaatapäätöksissään tulleet samaan tulokseen.

Hankkeen ytimessä on duaalimallin eli yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välisen eron purkaminen. Tämä vaatii lakimuutoksia. Mikäli juridinen pohja saadaan kuntoon, muutos käynnistyy korkeakoulujen toiminnan sisällöstä. Prosessin ohjausryhmä kokoontuu seuraavan kerran lokakuun puolivälissä, minkä jälkeen asiasta tiedotettaneen laajemmin.

Arkkitehtuurin opetuksen ja tutkimuksen kannalta kiinnostavaa on se, että Gustavsonin sisältöhahmotelmassa yhdyskunta nousee mahdollisesti syntyvän uuden yliopiston kärkialaksi yhdessä terveyden, tekniikan ja talouden kanssa.

Arkkitehtuuri alana ja arkkitehtuurin laitos yksikkönä ovat strategisen muutoksen keskiössä. Vaikuttaa siltä, että keskeiset toimijat ovat oivaltaneet arkkitehtuurin olennaisen roolin ihmisten välisen vuorovaikutuksen ja siten koko yhteiskunnan rakenteistajana. Yhtenäisessä ja tieteellisesti kunnianhimoisessa uudessa yliopistossa voisimme rakentaa tutkimusryhmiä ja koulutusohjelmia, joita yhdistää ajatus arkkitehtuurista sosiaalisesti mielekkään muutoksen lähteenä.

Kolikolla on klaavapuolensa. Keskustelussa on esitetty yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen alempien tutkintojen yhdistämistä AMK:n alemmaksi tutkinnoksi (*Tekniikka&Talous* 13.9.2014). En tiedä, koskeeko idea myös arkkitehtuuria. Korkeakoulujen yhteistyön tiivistyessä rakennusarkkitehdin tutkinnon ja arkkitehtuurin kandidaatin tutkinnon yhdistäminen nousee kuitenkin jossakin muodossa varmasti esiin.

Tähän arkkitehtuurin koulutus ei taivu. Emme voi luopua omasta kandidaattitutkinnostamme. Emme myöskään voi ottaa omille kurseilleemme suurta määrää uusia tutkinto-opiskelijoita ilman hyvin merkittävää resurssien lisäämistä ja opiskelijoiden oikeuksien ja tasa-arvon varmistamista. Hahmoteltu rakennusarkkitehdin tutkinto on rakenteeltaan ja filosofialtaan kaukana arkkitehdin kandidaatintutkinnosta, eikä se mahdollista suoraa siirtymistä arkkitehtuurin maisteriopintoihin.

Järkevä ratkaisu löytyy suhteellisen laajasta ”schoolista”, joka tarjoaa useita kandidaattitutkintoja, useita maisteritutkintoja sekä useita reittejä jatkotutkintoon ja väitöksen jälkeiseen tutkimus- ja kehittämis-työhön. Kokonaisuudessa voitaisiin säilyttää suunnitteluosaamiseen keskittyvä ja laaja-alainen arkkitehdin tutkinto, jonka opiskelijat valittaisiin tiukalla seulalla. Arkkitehtipiskelijoilla olisi nykyistä monialaisempia ja kansainvälisempiä kursseja kandidaateissa ja monia sivuainevaihtoehtoja maisterivaiheessa.

Toivon, että ”School of Society and Space” saa ilmaa siipiensä alle osana Tampereen yliopistopilottia.

Panu Lehtovuori
SAFAn hallituksen jäsen

EI PALA.

Palomiehet ja paloturvallisuusviranomaiset tietävät, että tulipalon syttyessä on parempi, että rakennuksessa on käytetty palamatonta eristettä. Kun eriste ei pala, tulipalon eteneminen hidastuu, ja poistumistiet ja pelastusalueet säilyvät turvallisina pidempään.

PAROC®-kivivillaeriste ei pala.

Paroc Group on kansainvälinen kivivillaeristeiden valmistaja. Eristysteollisuuden uranuurtajana Parocille on tärkeää täyttää ne vaatimukset, jotka tämän päivän muuttuva maailma asettaa rakennetulle ympäristöllemme.

 PAROC®
Better built environment

Ilmestyy: vko 43 12 numeroa vuodessa
66. vuosikerta ISSN 0044-8915
Aikakauslehtien liiton jäsen
SAFAn, MARK:n, ATL:n ja SUM:n
uutis- ja tiedotuslehti

Julkaisija:
Suomen Arkkitehtiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry SAFA
Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448 | fax 09 5844 4222
au@safa.fi | <http://au.safa.fi>

Päätoimittaja:
Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 09 5844 4224

Toimitussihteerit:
Anne Haatainen, Päivi Virtanen
au@safa.fi puh. 050 570 4180
Avustaja: Riina Behl
Taitto: Marjo Vänskä-Nissilä

Lehtitilaukset ja osoitteenmuutokset
TILAAJAT: julkaisut@safa.fi
puh. 09 5844 4221
JÄSENET: jasenasiat@safa.fi

Ilmoitusmyynti:
Jarmo Valtonen, Media Bookers
puh + 358 50 60 330, + 358 10 504 2902
Ratakuja 1 LT 1, FI-01300 Vantaa, Finland
jarmo.valtonen@mediabookers.fi
www.mediabookers.fi
Ilmoitusaineiston jättöajat: <http://au.safa.fi>

Paino: Vammalan Kirjapaino Oy

Ilmestymisajat:

Nro	Aineisto	Ilmestyy
11/2014	3.11.	19.11.
12/2014	1.12.	17.12.

Kansikuva:
EY-talo, Verstas arkkitehdit, Helsinki (2014)
Kuva: Tuomas Uusheimo
EY-taloa esiteltiin OpenHouse Helsinki
-kierroksella, josta voi lukea sivulta 10.

3 PÄÄKIRJOITUS Arkkitehtuuri polttopisteessä
Panu Lehtovuori

6 HAASTATTELU Kohti parempia, kestävämpiä ja viisaampia päätöksiä Päivi Virtanen

10 TAPAHTUMAT
10 Suljettujen talojen avoimet ovet Erko Aarti
12 Säpinää Arkkitehtuuriviikolla Heidi Salminen
15 Vaihtoehtoinen tulevaisuuden Helsinki Arno Stenbäck
16 Think In A Tank – ajatuksia valosta
Tapio Rosenius ja Jari Vuorinen

18 MAAILMALLA
18 Uusi pohjoinen Olli Metso
20 Virolaista arkkitehtuuria täydelle salille Tarja Nurmi

22 KESTÄVÄ KEHITYS Vähähiilistä pientaloasumista?
Pekka Hänninen

24 JÄSENILLE
24 Vuorovaikutuksen vuosi 2015 Päivi Virtanen
28 Turku-SAFA roadtripillä Tiltu Nurminen

32 KOLUMNIT Käsillä tekemisen kaipuu Lauri Jääskeläinen

34 PALKINNOT Ensimmäiset Arkkitehtuurin Finlandia
-palkintoehdokkaat

36 KILPAILUT
36 Kilpailut näkyvä ja sujuva hankintamuoto Päivi Virtanen
38 Katsaus menneeseen, valmistautumista tulevaan
Karin Krokfors ja Mari Koskinen

42 ATL Portteja ja vartijoita Vesa Juola

Tutkija, Akordi-asiantuntijayrityksen toimitusjohtaja **Jonna Kangasoja** saa kuulijansa vakuuttumaan asiantuntevan neuvotteluavun merkityksestä. Olemme vääjäämättä siirtymässä kohti keskustelevampaa, osallistuvampaa demokratiaa. Erilaisten intressien yhteensovittaminen on jo nyt arkipäivää monen arkkitehdin työssä. Etenkin kunnissa tarvitaan uudenlaisia neuvottelutaitoja, ymmärrystä ja resursseja. Miksi neuvottelu sitten vaatii erityisasiantuntemusta? Miksi etenkin arkkitehtien olisi syytä herätä kehittämään neuvottelu- ja konfliktinhallintataitojaan?

NEUVOTTELU EI OLE KOMPROMISSIEN
TEKEMISTÄ VAAN YHTEISTÄ
ONGELMANRATKAISUA, JOSSA KYSYMYKSET
JA MAHDOLLISET RATKAISUT
HAHMOTETAAN UUSILLA TAVOILLA.

Kohti parempia, kestävämpiä ja viisaampia päätöksiä

Jonna Kangasoja, kertoisitko koulutus- ja työtaustastasi? Mistä sait kimmokkeen neuvottelualalle?

– Taustani on kasvatustieteellinen, mutta kaupunkisuunnittelu valikoitui jatkotutkimuksen kiinnostuksen kohteeksi jo varhain. Työskentelin ensin Helsingin kaupungin Tietokeskuksen kaupunkitutkimusyksikössä ja sittemmin Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutusryhmässä (YTK), jonne valmistelen myös väitöstä. Alusta asti minua ovat kiinnostaneet eri ammattikuntien välisen yhteistyön haasteet ja niiden hallinta.

Sait heti alkuun YTK:ssa tuntumaa SAFAn jäsenkuntaan.

– Kyllä. Vuonna 2009 toteutimme ensimmäisen SAFAn koko jäsenistölle suunnatun arkkitehtien osaamishaastekyselyn. Uusi kysely aiheesta valmistui tänä vuonna.

Tuloksissa yllätti se, miten neuvottelu- ja sovittelutaidot ovat tulleet yhä keskeisemmäksi osaksi arkkitehtien päivittäistä työtä. Molemmissa kyselyissä neuvottelutaito nousi kaikilla vastaajilla tärkeimmäksi osaamisalueeksi. Tämänvuotisesta kyselystä päätellen arkkitehdin työ onkin yhtä neuvottelua tilaajien, käyttäjien, viranomaisten, muiden suunnittelijoiden ja urakoitsijoiden kanssa. Opinnoista ei koettu saatavan riittäviä valmiuksia, ainakaan vaatavaan ristiriitojen käsittelyyn.

Julkisluonteisten kiistojen ratkaisu on Suomessa vielä lapsenkengissään, joten hait oppia ulkomailta. Miten sovittelua on hyödynnetty muissa maissa?

– **Pääsin lukuvuodeksi 2012–2013 Yhdysvaltoihin Suomen Akatemian rahoittaman Architects, New Public Management and Public Interest in Finnish Urban and Regional Planning -tutkimushankkeen tiimoilta. Haastattelin alan ammattilaisia ja perehdyin neuvotteleviin työtapoihin ja menetelmiin.**

Professori **Lawrence Susskind** MIT:sta kutsui minut kevääksi luentosarjalleen *Negotiation and dispute resolution in the public sector* – juuri sille kurssille pääsystä olin unelmoinut. Siellä alkoi myös hautua ajatus Akordi Oy:n perustamisesta. Uuden, ammattimaisen neuvotteluosaamisen toimialan juurruttaminen Suomeen edellyttää paitsi kysyntää myös palvelutarjontaa ja koulutusta, mitä me osaltamme pyrimme Akordissa edistämään.

Yhdysvalloissa on pitkät intressipohjaisen sovittelun perinteet. Jo 1960-luvulla neuvottelumalleja alettiin hyödyntää työmarkkinaosapuolten välisissä neuvotteluissa. Kyse on osapuolten vapaaehtoisesta, oikeussallile vaihtoehtoisesta ongelmanratkaisusta, jota puolueettomat ammattisovittelijat ohjaavat. Kiistat ovat toisinaan jo kärjistyneitä, mutta yhtä usein neuvottelulla pyritään jo ennakkoimaan tulevia konflikteja.

JONNAN VINKKEJÄ NEUVOTTELUTILANTEESEEN

Suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvissä kiistoissa kaikkilla osapuolilla on paljon pelissä. Hyvä muistisääntö on, että se, mikä on sinulle tärkeää, on sitä myös muille osapuolille.

- 1. KUNNIOITUS.** Ajattele muita neuvottelun tai kiistan osapuolia yhteistyökumppaneinasi ja kunnioita heitä riippumatta siitä, että intressinne ovat ristiriidassa keskenään. Pyri ymmärtämään heidän näkökulmaansa ja perusteita, vaikka olisit eri mieltä.
- 2. OMISTAJUUS.** Mieti, miten kaikille syntyy kokemus osallisuudesta ja prosessin omistamisesta.
- 3. AUTONOMIA.** Mahdollista muiden autonomia; kaikki haluavat olla itse mukana tekemässä heitä koskevia päätöksiä.
- 4. MIELEKÄS ROOLI.** Rakenna jokaiselle mielekäs rooli ja tapa tuoda oma panoksensa mukaan.
- 5. ARVOSTUS.** Varmista, että kaikille osapuolille syntyy kokemus siitä, että heidän osaamistaan ja asiantuntemustaan arvostetaan.

Osasyynä suureen sovitteluhalukkuuteen ovat myös huikeat oikeudenkäyntikulut siellä päin maailmaa. Sovittelupalveluja tarjoamaan on syntynyt oma vankka ammattikuntansa, josta osa on erikoistunut juuri ympäristöä ja julkisia kiistoja koskevaan työhön. Presidentti **Bill Clintonin** aikana 90-luvulla lakiin kirjattiin pykälä, että julkishallinnon on ennen oikeuteen menemistä aina tutkittava mahdollisuus vaihtoehtoiseen konfliktinratkaisuun.

Myös Hollannissa on vakiintuneita toimintakäytäntöjä tällä alalla. Hollannissa on jo ympäristösyistä pitkälle kehittyneitä yhteistoimintaan perustuvia toimintamalleja. Jo 1600-luvulta lähtien siellä on yhteisvoimin keksitty tapoja vallata maata vedeltä.

Pohjoismaiden tilannetta tunnen huonommin, mutta toissavuonna Ruotsissa paikallinen Kuntaliitto vastaanvastaava organisaatio ryhtyi kouluttamaan henkilöstöään hyödyntämään neuvottelevia työtapoja ja ympäristösovittelun menetelmiä.

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto ja pari muuta kaupunkia ovat palkanneet vuorovaikutussuunnittelijoita: eikö heidän työssään ole kyse juuri neuvottelusta asukkaiden kanssa?

– Asukkaiden ja kunnan välisen dialogin parantaminen vuorovaikutukseen erikoistuneen henkilöstön avulla on ehdottomasti positiivinen asia. Yleensä kaavoittaja tai konsultti pyörittää vuorovaikutusta suunnittelutyön ohessa. Vuorovaikutuksen rooli ja paikka on Suomessa vähän epäselvä ja käytännöt ovat kirjavia. Ympäristöministeriön rahoittamassa *Maankäytön ristiriitojen käsittely – uudet työtavat ja menetelmät* -hankkeessa pienimuotoiset, koko kaavaprosessin ajaksi kootut suunnitteluryhmät osoittautuivat hyödyllisiksi.

Täytyy muistaa, että vuorovaikutussuunnittelija on kuitenkin yhden osapuolen eli kunnan palveluksessa ja siksi hänen roolinsa on erilainen kuin neutraalin, ulkopuolisen sovittelijan. Suunnitteluun liittyvässä osallistamisessa kyse on pikemmin kuulemisesta kuin neuvottelusta.

Miksi neuvottelu- ja sovittelutaidot ovat juuri arkkitehdeille yhä merkittävämpi osaamisalue?

– Maailma on muuttunut. Esimerkiksi ilmastomuutos ja niukenevat resurssit asettavat aivan uudenlaisia paineita suunnittelijoiden konfliktinratkaisukyvyille. Myös yksittäiset hankkeet ovat pirstaleisia palapelejä, joita arkkitehdin on hallittava.

Enää ei riitä, että arkkitehti harkitsee tavoitteiden yhteensovittamista vain omassa päässään. Intressien yhteensovittaminen on tehtävä hankkeen eri osapuolten kanssa yhdessä, ja suunnittelijan on saatava hyväksyntä niiltä, joita lopputulos koskettaa. Vaikka intressien, tarpeiden ja tiedon esiin saaminen on työstä ja vie aikaa, se on mahdollista tehdä niin, että se palvelee kaikkien kannalta parempaa lopputulosta. Se on vaiheistettava oikein ja tehtävä taidolla.

Miten neuvotteluprosessi etenee oikeaoppisesti?

– Avustetussa neuvotteluprosessissa – ennen ensimmäistäkään yhteistä tapaamista – fasilitaattori kartoittaa osapuolet ja heidän näkökulmansa luottamuksellisilla haastatteluilla. Näin varmistetaan, että käsiteltävän asian kannalta kaikki olennaiset tahot ja kysymykset on tunnistettu. Kartoitus jaetaan haastatelluille tiiviinä kirjallisena esityksenä, jonka kaikki osapuolet lukevat läpi ja korjaavat, jos tarvetta on. Usein kartoitusraportti on ensimmäinen esitys, jossa eri näkökulmat tuodaan yhteen, ja sillä on jo oma pedagoginen merkityksensä. Kiistakumppanin näkökulman ja perusteiden ymmärtäminen on yksi avain moninäkökulmaiseen ongelmanratkaisuun.

Kartoituksen jälkeen arvioidaan, onko edellytyksiä käynnistää ongelmanratkaisuprosessi vai ei. Prosessi on joka kerta uniikki, vaikka eri neuvotteluprosesseissa käytetäänkin samankaltaisia periaatteita ja työskentelymuotoja. Silloin kun käytettävissä oleva tieto on kiistanalaista, prosessin puitteissa

KUKA?

- > Jonna Kangasoja, syntynyt vuonna 1971.
- > Kasvatustieteen maisteri, viimeistelee maankäytön suunnittelun ja liikennetekniikan alan väitöstä Aalto-yliopistossa.
- > Työskennellyt muun muassa Helsingin kaupungin Tietokeskuksen kaupunkitutkimusyksikössä ja YTK:lla vuodesta 2008 asti tutkijana.
- > Perustanut joulukuussa 2013 yhdessä miehensä Lasse Peltosen kanssa Akordi Oy:n eli neuvottelu-, konfliktinratkaisu- ja sovittelupalveluja sekä alan koulutusta tarjoavan yrityksen.
- > Tehnyt SAFAn kanssa yhteistyötä vuodesta 2009 saakka, muun muassa kaksi kaikille jäsenille suunnattua osaamishaastekyselyä. Uusimman osaamishaastekyselyn tulokset löytyvät osoitteesta www.safa.fi/fin/koulutus_ja_tutkimus.

voidaan myös tuottaa yhteisesti hyväksyttyä tietoa (*joint-fact-finding*) – joskus tämä tarkoittaa kaikkien hyväksymien asiantuntijoiden käyttöä, toisinaan päätetään tehdä pienimuotoista tutkimusta.

Varsinainen neuvottelu alkaa, kun yhteinen perusta on olemassa. Yhtäältä neuvottelussa on aina kyse hyötyjen ja haittojen jakamisesta, mutta taidolla toteutettuna päädytään tilanteeseen, jossa kaikki saavat paremman lopputuloksen kuin mihin he olisivat päätyneet ilman neuvottelua. Neuvottelu ei ole kompromissien tekemistä vaan yhteistä ongelmanratkaisua, jossa kysymykset ja mahdolliset ratkaisut hahmotetaan uusilla tavoilla. Lopuksi on tärkeää tehdä kaikille yksiselitteisen selväksi, mistä on sovittu ja mitkä ovat seuraavat askeleet ja kunkin osapuolen vastuut.

Miten Suomessa hyödynnetään sovittelua? Onko kaupunkisuunnittelun ja julkisen tilan kiistojen sovittelu jotenkin erilaista kuin sovittelu yleensä?

– Suomessa on paljon sovitteluosaamista. 1980-luvulla Suomeen rantautui restoratiiviseen oikeuteen pohjaava tuomioistuinsovittelu, jonka pohjalta kehittyi muun muassa koulujen vertaissovittelu ja työyhteisösovittelu. Vapaaehtoisia rikos- ja riita-asiansovittelijoita on Suomessa satoja, ja he avustavat vuosittain tuhansia yksityishenkilöitä oikeuskäsittelyille vaihtoehdoissa sovittelussa.

Täytyy muistaa, että julkiset, monenkeskiset suunnittelu- ja politiikkakiistat poikkeavat näistä yksityisoikeudellisista kiistoista, koska ympäristöasioissa mukana on myös yleinen etu ja osapuolet edustavat harvoin vain itseään. Tästä syystä kaupunkisuunnittelukiistojen ratkaisussa sopivampi pohja löytyy intressipohjaisen neuvottelun perinteestä. Ympäristökiistoja on soviteltu muualla maailmassa kohta neljän vuosikymmenen ajan, joten kaikkea ei tarvitse meillä keksiä alusta.

Sovittelu on myös kustannuskysymys. Ymmärretäänkö täällä konfliktien aiheuttamia kustannuksia?

– Ristiriitojen kärjistyksellä konfliktiksi on aina hintansa. Toisaalta näitä kustannuksia on vaikea hahmottaa ja mitata. Kyse on usein paljon muustakin kuin hankkeiden viivästymisestä aiheutuista kustannuksista. Kustannuksia syntyy myös muun muassa hukatusta työajasta ja työmotivaation laskusta.

Esimerkiksi kaavakiistoissa ei mielestäni useinkaan ymmärretä, miten kauaskantoisia vaikutuksia ja kustannuksia niistä syntyy. Konfliktien terveys- ja hyvinvointivaikutuksista ei ole vielä juurikaan kunnollista tutkimusta, puhumattakaan huonojen suunnitteluratkaisujen aiheuttamista kustannuksista ajan mittaan.

Opetat neuvottelua ja konfliktinhallintaa Aalto-yliopistossa. Kenelle opetus on tarkoitettu?

– Viime keväänä pidin MIT:n oppeihin pohjautuvan kurssin, joka oli suunnattu kaikille Aallon opiskelijoille. Käytin opetuksessa paljon roolipelejä. Kurssin suosio vahvisti edelleen käsitystä siitä, että alan taidoille on kysyntää.

Päivi Virtanen

Lisätietoa neuvottelusta: www.akordi.fi

THINK IN A TANK – ajatuksia valosta

Lighting Design Collective Helsinki järjesti yhteistyössä Lontoon ja Madridin toimistojensa kanssa ainutlaatuisen brainstorming-tilaisuuden Helsingin Kruunuvuorenrannassa sijaitsevassa Säiliö 468 -valotaideteoksessa. Tilaisuus oli osa Helsinki Design Weekin ohjelmaa, ja siihen oli kutsuttu Helsingistä ja Lontoosta kaksitoista ajattelijaa ja vaikuttajaa arkkitehtuurin, valotaiteen ja muotoilun saralta.

Think In A Tank on keskustelutapahtuma, jossa käydään sarja avoimia väittelyjä valon nykyisistä ja tulevista rooleista arkkitehtuurissa ja rakennetussa ympäristössä. Keskustelun tavoitteena on hakea uusia lähestymistapoja valoon soveltamalla muun muassa digitaalista valoa, keinoälyä, vuorovaikutusta ja näiden alojen tutkimustyötä. Valon käytön estetiikka, kulttuuri, sosiologinen ulottuvuus, taide ja etiikka ovat myös osana kriittistä tarkastelua.

Keskusteluformaatti pohjautuu sosiologian professori **Marco Bevolon** ja valaistussuunnittelija **Tapio Roseniuksen** (Lighting Design Collective) yhdessä kehittämään rakenteseen. Arvojen ja avainsanojen pohjalta on laadittu kysymyksiä keskustelun avaamiseksi ja helpottamiseksi. Kysymykset on painettu korteille, joita keskustelun vetäjä valitsee sattumanvaraisesti ajattelijoiden pohdittavaksi. Keskustelu muotoutuu puhujien intressien mukaisesti.

Valo on kokemus

Helsingissä järjestetty keskustelu onnistui monessa kohtaa riisumaan puhujien ammattiroolin, jolloin esiin pääsivät keskustelijoiden omakohtaiset kokemukset ja persoona. Kokemuksia valosta ilmaistiin monesti tunnetiloilla, mikä kertoo siitä, miten merkittävä asia valo on.

– Tärkeintä on valon kokemuksellisuus. Se, miten tietoisuutemme päässyt valo vaikuttaa, on aina ennakoimatonta, arkkitehti **Ricardo Mateu** sanoi.

Arkkitehti **Tuomas Wichmann** puolestaan kuvaili lapsuudenaikaista kokemustaan valosta ja kertoi sen olevan ensimmäisiä muistojaan.

– Se oli olohuoneessamme, oli varmaankin aikainen aamu, aurinkoinen päivä, jolloin aurinko tuli suurista ikkunoista. Keskellä huonetta on suuri kristallikruunu, ja auringon valo osuu siihen. Koko huone täyttyy sateenkaaren värisistä heijastuksista, jotka kääntyvät hitaasti. Se oli niin voimakasta, että muistan sen tunteen ja visuaalisen vaikutuksen huoneessa.

Lähes jokainen keskustelija kuvaili valaistusilmiöitä, muakaansatempaavia ja maagisia. Keskustelu paljasti valaistuskokemusten olevan symbolisia, henkilökohtaisia ja kokemuksellisia.

– Voisiko rakennuksen suunnitella vain valosta? arkkitehti **Tuoma Silvennoinen** pohti.

”

KESKUSTELU PALJASTI
VALAISTUSKOKEMUKSIEN OLEVAN
SYMBOLISIA, HENKILÖKOHTAISIA
JA KOKEMUKSELLISIA.

Tapahtuma taltioitiin, ja materiaalista koostetaan puhtaak-sikirjoitettuja artikkeleja ja lyhyitä videoita yleiseen jakeluun. Materiaali tulee myös toimimaan valaistukseen liittyvän so-veltavan tutkimuksen pohjana sekä tapahtuman jatkokeh-i-tyksen suuntaviivana. Soveltava tutkimus tulee suuntautu-maan valon luovaan käyttöön rakennetussa ympäristössä.

Think In A Tank -tilaisuudesta tulee jokavuotinen tapahtu-ma Säiliö 468:ssä. Lisäksi lähitulevaisuudessa lanseerataan myös Think In A Tank Lontoo ja Think In A Tank Madrid. Tavoit-teena on edelleen laajentaa keskustelua ja tuoda siihen mu-kaan eri alojen ihmisiä.

Tapio Rosenius ja Jari Vuorinen

Think In A Tank -keskustelijat

Tero Helenius Happimaa, www.happimaa.com

Pekka Helin Helin & Co Architects, helinco.fi

Sami Horto Arkkitehdit Soini & Horto, www.soinihorto.fi

Kristian Krogh Lighting Design Collective, www.ldcol.com

Ricardo Mateu UHA, www.uha-london.com

Tapio Rosenius Lighting Design Collective, www.ldcol.com

Niina Sihto FYRA, www.fyra.fi

Tuomas Silvennoinen PES Architects, www.pesark.com

Andrew Taylor MAKE Architects, www.makearchitects.com

Jonas Upton-Hansen UHA, www.uha-london.com

Jari Vuorinen Lighting Design Collective, www.ldcol.com

Martin West Syndicate West, syndicatwest.co.uk

Tuomas Wichmann Helin & Co Architects, helinco.fi

LEIF ROSNELL

Suljettujen talojen **avoimet ovet**

Helsingin Rautatieaseman kellotorni, Eliel Saarisen suunnittelema Marmoripalatsi ja Britannian suurlähetystö ovat tavallisesti suurelta yleisöltä suljettuja. OpenHouse Helsinki -tapahtuma mahdollisti jälleen vierailemisen näissä ja monissa muissa kohteissa, jotka ovat muuten kaupunkilaisten tavoittamattomissa.

OpenHouse Helsinki tarjoaa tutustumiskierroksia niin vastaavaltuneisiin kuin vanhoihin kohteisiin sekä eri kaupunginosiin ja sisäpihoille. Syyskuun toisena viikonloppuna järjestetty tapahtuma keräsi runsaasti vierailijoita. Suosituimmissa kohteissa osallistujamäärää jouduttiin rajoittamaan, ja muutamissa kohteissa osallistujat valittiin arpomalla.

Lontoossa vuonna 1992 perustettu OpenHouse on kansainvälinen tapahtuma, jossa on mukana 21 kaupunkia eri puolilta maailmaa. OpenHousen tavoitteena on tuoda suunnittelijoita ja kaupunkilaisia lähemmäs toisiaan ja herättää kiinnostusta rakennettua ympäristöä kohtaan. Kerran vuodessa järjestettävän tapahtuman kierroksille osallistuminen on maksutonta.

Suomessa tapahtuman järjestää Openhouse ry, mutta kierrosten toteuttamisesta huolehditaan kohteissa itsessään. Kohteita esittelevät suunnittelijat ja eri alojen asiantuntijat. Arkkitehtuurikierrosten lisäksi tapahtumaan kuuluu myös muuta ohjelmaa, kuten luentoja, työpajoja ja näyttelyitä yhdessä Helsingin Design Weekin kanssa. Tänä vuonna esimerkiksi Lasipalatsin Bio Rexissä kuultiin arkkitehtuuriluentoja, ja viereisellä aukiolla järjestettiin lasten Majapaja Arkkitehtuurikoulu Arkin opettajien vetämänä.

Uusi kohde houkuttaa

Töölönlahden kupeeseen juuri valmistuneen EY-talon (aiemmin Ernst & Young) aulaan oli kerääntynyt joukko uudesta arkkitehtuurista kiinnostuneita kaupunkilaisia. EY-talon suunnittelusta järjestetyn kutsukilpailun voitti Verstas Arkkitehtien ehdotus, jonka pohjalta käynnistettiin rakennuksen toteutus suunnittelu. Tutustumiskierroksen 30 osallistujan enimmäismäärä täyttyi helposti.

Rakennuksen ylimmässä toimistokerroksessa vierailijat palkittiin huikaisevilla näkymillä Töölönlahden ja Kaisaniemen suuntaan. Kierroksen oppaina olivat projektin pääsuunnittelij

ja Ilkka Salminen sekä EY:n Sales & Events Specialist Anna Rahikainen. Rahikainen kertoi, että tavallisesti EY-talo on suljettu ulkopuolisilta, mutta katutasen aulakahvilaan on mahdollista poiketa ilmoittautumalla vierailijaksi vastaanottotiskillä. Salminen puolestaan vastaili vierailijoiden esittämiin kysymyksiin talon ekologiasta ja suunnitteluratkaisuista.

Tilaisuus tutustua kotikaupunkiin

OpenHouse Helsinki edustaa uutta kaupunkikulttuuria, jossa kaupunki vastaa muuttuviin tarpeisiin ja odotuksiin. Tapahduma muistuttaa Ravintolapäivää ja muita suosittuja asukaslähtöisiä tapahtumia, jotka puhuvat avoimemman kaupungin puolesta.

Kaupungissa on kyllä tarjolla julkista ulkotilaa, mutta julkisia ja ei-kaupallisia sisätiloja on varsin vähän. Pohjoisen ilmaston armoilla olisi kuitenkin toivottavaa, että myös julkisia sisätiloja olisi kaupunkilaisten käytössä. Kansalaistorin laidalle rakennettava Keskustakirjasto tuokin keskustan julkisten rakennusten joukkoon tervetulleen lisän – sillä on mahdollisuus kehittyä kaupungin todelliseksi olohuoneeksi.

OpenHouse-tapahtumalle olisi kuitenkin varmasti tilausta useammin kuin kerran vuodessa. Kaupungin eri toimijat voisivat olla myös itse aktiivisia ja osallistua talkoisiin avoimemman kaupungin puolesta. Hyvä esimerkki tästä on Suomen Pankki, joka on avannut useamman kerran Snellmaninkadun päärakennuksen tilat ja taidekokoelman yleisön nähtäville. Urbaanit asumismessut puolestaan esittelee kaupungin asukaiden koteja ja ottaa kantaa tiiviiden ja energiaa säästävien asuntojen puolesta. Ravintolapäivänä rohkeimmat muuttavat asuntonsa ravintoloiksi ja avaavat ovet tuntemattomille.

OpenHouse Helsingin suuren suosion yksi syy on se, että ihmiset haluavat todella tutustua asuinympäristöönsä. Myös kiellettyjen ovien taakse kurkistaminen kiehtoo. Tästä kertoo esimerkiksi uuden harrastuksen, urbaanin eksploraation kasvava suosio. Harrastajat tutkivat käytöstä poistettuja sotilas-kohteita, maanalaisia tunneleita ja muita hylättyjä paikkoja, joihin ei virallisesti ole pääsylupaa. Myös esimerkiksi parkour ja geokätköily paljastavat tutusta kaupungista ennen näkemättömiä paikkoja ja muuttavat käsitystä siitä, miten kaupunkia voi käyttää. Kaupunkikulttuuri on jatkuvassa muutoksessa, ja se kehittyy ajan, ilmiöiden ja asukkaiden yhteisvaikutuksesta.

Erkko Aarti

Vastavalmistunut EY-talo on tavallisesti suljettu ulkopuolisilta, lukuun ottamatta katutasen aulakahvilaa.

KANSALAISTORIN LAIDALLE
RAKENNETTAVA KESKUSTAKIRJASTO
TUOKIN KESKUSTAN JULKISTEN
RAKENNUSTEN JOUKKON
TERVETULLEEN LISÄN – SILLÄ ON
MAHDOLLISUUS KEHITYÄ
KAUPUNGIN TODELLISEKSI
OLOHUONEEKSI.

ERKKO AARTI

Arkkitehti Juho Manka visioi Apoli-seminaarissa pitämässään esityksessä, miten kaupunki voisi mahdollistaa erilaisia viherkokeiluja keskellä tiivistyvää kaupunkia.

Säpinää Arkkitehtuuriviikolla

Syyskuun puolivälissä järjestetty Tampereen Arkkitehtuuriviikko herätteli tamperelaisia tarkastelemaan elinympäristöään uusin silmin.

Tämänvuotisella Tampereen Arkkitehtuuriviikolla arvioitiin esimerkiksi Tampereen rakennettua ympäristöä, kuultiin täydennysrakentamiskohde Tammelan asukkaiden mielipiteitä keskustan kehittämisestä, ideoitiin Tampereen uutta arkkitehtuuripoliittista ohjelmaa ja avattiin ovia pieniin kaupunkikoteihin.

Seitsemättä kertaa järjestetty tapahtumaviikko keräsi arviolta tuhat kävijää. Tämän vuoden teema, *Skaalat*, näkyi niin tapahtumien kuin kansainvälisten vieraiden tähdittämän pääseminaarinkin ohjelmassa.

– Skaalan käsitettä voidaan tulkita eri tavoin: se voi tarkoittaa fyysisiä mittasuhteita tai liittyä aikaan tai vaikka ekologiaan. Ajan skaalaan kuulu myös väliaikaisuus, mikä on osa muuttuvan kaupungin luonnetta ylipäätään, Arkkitehtuuriviikon tapahtumavastaava Jon Thureson kertoi.

Tilapäistoiminnalle oma suunnitteluryhmä

Thuresonin vetämässä Väliaikainen kaupunki -illassa Tampereen Kehräsaarella pohdittiin, tarvittaisiinko kaupungeissa väliaikaisuuteen perustuvaa strategista suunnittelua. Kannatusta sai idea itsenäisestä, perinteisen suunnittelun, päättäjien, kiinteistönomistajien ja itse toimijoiden välillä toimivasta suunnitteluryhmästä.

Lisäksi mietittiin, miten pop up -tapahtumiin liittyvää byrokratiaa voitaisiin vähentää. Tilapäisen toiminnan kiinnostavuutta lisää se, että kaupunkilaiset saavat toimia vapaasti. Thuresonin mukaan on eri asia, salliiko kaupunki spontaanin ja omaehtoisen väliaikaisen toiminnan vai päättääkö se alueet, joissa lyhytaikaisia tapahtumia saa järjestää.

– Ei riitä, että kaupungissa on tapahtuma-alueita, vaan tilapäistä käyttöä tulisi syntyä itsestään. Sen takia vuorovaikutteisuus ja vapaan toiminnan salliminen on tärkeää.

Lasten ja nuorten arkkitehtuuria

Arkkitehtuuriviikolla avatussa lasten näyttelyssä esiteltiin paikallisosasto TamSAFAn kuluneen vuoden arkkitehtuurikas-

vatusprojektin tuloksia. Projektissa eri-ikäiset tamperelaislapset ja -nuoret tulkitsivat sitä, mitä on arkkitehtuuri ja millainen on hyvä ympäristö.

Esimerkiksi 8–12-vuotiaiden kesäkurssilla yhdistettiin draamaa ja arkkitehtuurikasvatusta. Vakaviakin aiheita, kuten saastuttamista ja ryöstökalastusta, käsiteltiin tarinoiden avulla.

– Lapsilla motivaatio toimimiseen tulee leikin kautta, ja siksi tarinan ja draaman sisällyttäminen toimintaan oli tärkeää. Projekteilla lapsille pyrittiin tarjoamaan matalan kynnyksen kohtaamisia arkkitehtuurin parissa, TamSAFAn projektia vetänyt **Anna Hakula** kertoi.

Myös näyttelytilasta haluttiin tehdä lapsille helposti lähestyttävä. Näyttelyvieraat pääsivät esimerkiksi rakentamaan yhteisteosta avaruusteemasta.

Taloraadin kohteena erilaista Tamperetta

Tammelaan suunnannut taloraati puolestaan keräsi parisenkymmentä kiinnostunutta arvioimaan Tampereen rakennettua ympäristöä. Tammelan monimuotoisuus jakoi raadin mielipiteet: osa piti siitä, miten kaupunginosan historia näkyi katutilassa, ja osan mielestä tyylien kerrostuneisuus ja kaupunginosan rosoisuus oli sekavaa.

Kierroksella pysähdyttiin kolmessa kohteessa, joista parhaat pisteet keräsi Väinöläkadun ja Kullervonkadun välisen korttelin sisäpiha. Toiseksi tuli Tammelan tori, ja huonoimmin sijoittui radan varteen rakentuva Tampereen uusi maamerkki Solo Sokos Hotel Torni.

Tornihotellin ei koettu sopivan vanhaan ympäristöön sellaisenaan, ja se istui huonosti yhteen vanhojen makasiinirakennusten kanssa. Hotelli näytti yksinäiseltä, mutta raati arvioi, että jos torneja nousee useampia, näkymä voi alkaa toimia.

Taloraatien järjestäminen on ollut yksi Pirkanmaan maakuntamuseon keinoista kerätä tamperelaisten kokemuksia eri kaupunkitiloista. Samanlaisia taloraateja järjestettiin viime vuonna neljä kertaa. Museon rakennustutkija **Hannele Kuitunen** soveltaisi vastaavanlaista työskentelymuotoa myös Tampereen uuden arkkitehtuuripoliittisen ohjelman suunnittelutyössä.

– Tällaiset tapahtumat ovat niin pieniä ja intiimejä, että ihmisten on helppo saada äänensä kuuluviin.

Ei vain ammattilaisille

Arkkitehtuuriviikko ei ole vain ammattilaistapahtuma, vaan se on suunnattu kaikille, jotka ovat kiinnostuneita omasta elinympäristöstään ja siihen vaikuttamisesta. Ensi vuonna tapahtuman kohderyhmänä on yhä selkeämmin kaikki urbaanista elämästä ja ympäristöstä kiinnostuneet.

– Meillä on ollut toista vuotta aika nuori tekijätiimi, joka on vienyt tapahtumaa vuorovaikutteisempaan suuntaan. Ensi syksynä pyrimme lisäämään kaikkia kaupunkilaisia kiinnostavia tapahtumia yhteistyössä erilaisten aktiivisten paikallisten toimijoiden kanssa, tapahtumavastaava Jon Thureson kertoi.

Jatkossa Arkkitehtuuriviikon haasteena on siis yleisön kasvattaminen. Ammattilaistapahtumista tai pääseminaarista ei silti tingitä.

– Suunnitteilla on yhä laajemmalle kohderyhmälle suunnattu kaupunkifestivaali, joka esittelee arkkitehtuurin ja kaupunkisuunnittelun aiheita perinteisten seminaarien lisäksi myös elämyksellisellä tavalla.

Heidi Salminen

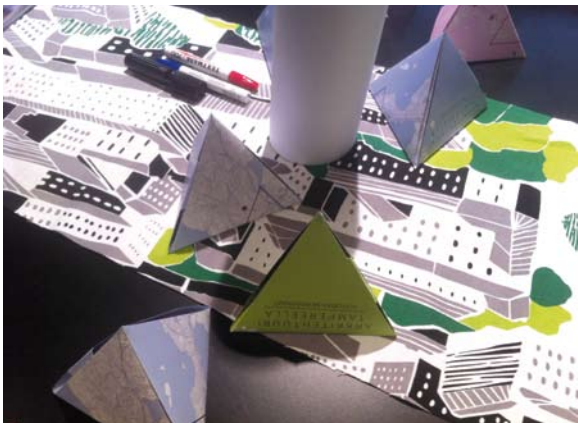
Uuden arkkitehtuuriohjelman suunnittelu käyntiin

A rkkitehtuuriviikolla etsittiin suuntaviivoja Tampereen uudelle arkkitehtuuripoliittiselle ohjelmalle, kun vuoden mittainen projektityö avattiin virallisesti Tampereen kaupungin järjestämässä Apoli-seminaarissa. Yhdeksi lähtökohdaksi uuden arkkitehtuuriohjelman suunnittelutyössä nousi se, nähdäänkö kaupunki ja kaupunkitilat jatkossa oleskelun paikkoina vai läpikulkukenttinä.

Pohdintaa alustettiin puheenvuoroilla, joissa käsiteltiin esimerkiksi kaupunkiluonnon lisäämistä. Arkkitehti **Juho Manka** nosti esiin luonnon merkityksen: se kasvaa jatkuvasti tiivistyvässä kaupungissa. Hän toivoi, että kaupunki mahdollistaisi jatkossa viherkokeiluja ja muita väliaikaisia kokeiluja. ►

Tampereen kaupungin Apoli-seminaari starttasi Tampereen uuden arkkitehtuuripoliittisen ohjelman suunnittelutyön.

Päähankkeet hyvässä vauhdissa

Edellinen, vuonna 2007 ideoitu Tampereen ensimmäinen arkkitehtuuriohjelma on tulossa tiensä päähän vuonna 2016. Suunnittelujohtaja **Taru Hurme** Tampereen kaupungilta kertoi, että varsinkin keskustan kehittämistä koskevat kärkihankkeet on saatu hyvin käyntiin.

– Kärkihankkeiden keskeiset teemat eli joukkoliikenne-kaupunki ja täydennysrakentaminen ovat saaneet ohjelman myötä hyvän sysäyksen. Myös keskustan jalankulkualueet on otettu kehityskohteiksi.

Rautatieasema seuraava kohde

Tampereen uusi arkkitehtuuripoliittinen ohjelma valmistuu ensi vuonna. Myös Vantaalla, Jyväskylässä, Oulussa ja Kuopiossa laaditaan uudet arkkitehtuuripoliittiset suunnitelmat tulevan vuoden aikana. Kaupungit aikovat tehdä tiiviistä yhteistyötä.

Tampereen arkkitehtuuripoliittisen ohjelman tarkoituksena on, että Tampereen kaupunki, kaupunkilaiset, arkkitehdit ja rakennuttajat asettaisivat yhdessä tavoitteet sille, miten kaupunkia tulisi jatkossa kehittää. Ohjelman hioutuessa osapuolten odotetaan myös sitoutuvan yhteisiin toimintamalleihin.

Uudelle ohjelmalle ei ole asetettu tavoitevuotta, vaan se laaditaan tulevaisuutta silmällä pitäen. Hurme arvioi, että ohjelman uusiminen tulee ajankohtaiseksi noin neljän, viiden vuoden kuluttua. Hänen mukaansa esimerkiksi rautatieaseman seudun kehittäminen on kymmenen vuoden prosessi.

– Rautatieaseman ympäristöstä syntyi seminaarissa niin paljon keskustelua, että seuraavassa arkkitehtuuripoliittisessa teemaseminaarissa keskitytään yksinomaan siihen.

Heidi Salminen

Vaihtoehtoinen tulevaisuuden Helsinki

Ajallemme on uutta, että suunnitelmiin ja päätöksiin otetaan kantaa esittämällä niille vaihtoehtoja. Hyvä esimerkki tästä kehittämisestä on **Olli Hakasen** elokuvan muodossa esittämä **Entä jos Helsinki -visio**.

Käynnissä olevassa Helsingin yleiskaavan laadintatyössä on edistetty kansalaisten osallistumista suunnitteluun järjestämällä yleisötapauksia ja työpajoja. Kaupunkisuunnittelun moninaisuus on haaste virallisille organisaatioille. Suunnitteluun vaikuttavia asioita on paljon, ja niiden priorisointi on vaikeaa. Tällaisen asettelun välttämiseksi tarvitaan radikaalia ajattelua, viisiä.

Olin seuraamassa Helsinki Design Weekin yhteydessä järjestettyä arkkitehtuurin teemapäivän ohjelmaa Bio Rexissä. Osana päivän ohjelmaa arkkitehti **Olli Hakanen** esitteli kaupunkisuunnittelumavisiionsa Entä jos Helsinki. Visiossa Hakanen on hahmotellut Pasilasta Ilmalaan ulottuvalle alueelle nykyisten raideliikennealueiden päälle tiiviin, noin 100 000 asukkaan puutarhakaupungin.

Uuden alueen syntyminen olisi mahdollista, jos Helsingin junaliikenne muutettaisiin pääosin kauttakulkuliikenteeksi silmukkaradan avulla. Tällöin suuri osa raideliikennealueista vapautuisi muuhun käyttöön. Päärautatieaseman toiminnot siirrettäisiin Pasilaan, Ilmalaan ja Käpylään rakennettaville uusille asemille, jotka toteutettaisiin kerrosasemina. Näin kauko- ja paikallisliikenteen vaihdot saataisiin samoihin pisteisiin. Julkinen liikenne tehostuisi, ja rakentamiselle saataisiin uusia alueita aivan keskustan läheisyyteen.

Kantakaupunki kunniaan

Olli Hakasen visio tiiviistä, kantakaupunkimaisesta kaupungista on toimiva sekä kestävä kehityksen, hyvän ympäristön että kaupunkikulttuurin kehittämisen kannalta. Tiiviissä kaupunkitilassa etäisyydet ovat lyhyitä ja palvelut ovat lähellä. Kaupunkirakentamisen tiivistämisestä tarvitaan myös hyvän ympäristön vuoksi. Laajalle levinneen kaupunkirakenteen ongelmana ovat väli- ja muutosalueille sekä liikennealueiden yhteyteen syntyneet epäpaikat. Miten myös pienet täydennysrakennuskohteet saataisiin toteutettua?

Kaupunkien voimavara on sosiaalisuus. Tiiviissä kaupunki-

rakenteessa toimijoita on paljon samalla alueella, jolloin verkostoituminen on helppoa. Näin syntyy uusia, nopeasti leviäviä innovaatioita. Sosiaalinen kanssakäyminen kasvattaa myös kulttuurista pääomaa eli sivistystä. Sivistys antaa kykyä arvottaa vanhaa ja uutta, luoda kulttuuria.

Helsingissä on ollut pitkään huoli kaupunkikeskustan näivettymisestä. Tähän on reagoitu myös yleiskaavan laadintatyössä, jossa luodaan raamit asumisen ja työpaikkojen sijoit-

tumiselle keskusta-alueilla. Pitkään vallalla oli suuntaus, että asuminen ja työpaikat sijoituivat keskustan ulkopuolelle uusille asuinalueille, lähioihin ja jopa ympäristökuntiin, mutta tämä trendi on saavuttanut jonkinlaisen käännekohdan. Keskustaa pidetään taas houkuttelevana. Myöskään kaupallisia

keskittymiä ei enää rakenneta kaupungin laiduille. Syntykö keskustaan kivijalkapalvelupisteiden verkosto?

Liikkumisen ehdoilla

Tulevaisuus ei voi rakentua nykyisen kaltaiselle yksityisautoilun kulttuurille ja sen määrittelemälle yhdyskuntarakenteelle. Raideliikenteen ja muun joukkoliikenteen kehittäminen ei kuitenkaan yksin riitä. Tarvitaan uusia, entistä älykkäämpiä ja monimuotoisempia liikennetarkaisuja. Näistä hyvä esimerkki on Helsingissä toiminnan aloittanut taksin ja linja-auton edut yhdistävä Kutsuplus-liikenne.

Vastaavanlaisia liikkumisen tarpeesta lähteviä tarkaisuja tarvitaan. Pitää kysyä, kuka liikkuu, miksi liikkuu ja minne liikkuu. Liikennealuevarausten suunnittelusta on siirryttävä liikumistarpeen vähentämisen ja liikkumisen suunnitteluun. Yleiskaavassa onkin ehdotettu, että sisääntuloväylät muutettaisiin kaupunkikaduiksi, jolloin liikenteen varaus- ja haitta-alueet saataisiin rakentamiselle.

On siis suhteellisen helppo yhtyä Hakasen esittämiin ajatuksiin: Sekä kaupunkirakenteen tiivistämisestä että paremmin palvelevia liikennetarkaisuja tarvitaan. Se, millaisia tarkaisut ovat muodoltaan, mihin tarkaisut perustuvat ja millaisella yhteistyöllä ne ovat saavutettavissa, on sukupolvemme osoitettava. Tavoitteet on kirkastettava, ja turhat painolastit suunnittelusta on karsittava pois. Tulevaisuutta luodaan nyt.

Arno Stenbäck

Uusi pohjoinen

Mitä pohjoinen nykyään oikeastaan tarkoittaa? Miten pohjoiset alueet voivat vastata ajan haasteisiin kestäväällä tavalla? Kuinka säilyttää pohjoisten alueiden oma-leimaisuus suurten muutosten aikana? Muun muassa näitä kysymyksiä pohdittiin tämän vuoden Pohjoiskalottisymposiumissa.

Kaksipäiväinen Pohjoiskalottisymposiumi oli tällä kertaa Kirkkoniemessä ja Vuoreijassa Pohjois-Norjassa. Tapahutuma järjestettiin jo kuudetta kertaa – tosin edellisestä kerrasta oli vierähtänyt 18 vuotta. Jatkossa symposiumi pidetään kahden vuoden välein, ja seuraavan kerran, vuonna 2016, vuorossa on Suomi. Symposiumin toteuttivat Pohjois-Norjan ja Pohjois-Ruotsin arkkitehdit yhdessä SAFAn Pohjois-Suomen, Peräpohjolan ja Lapin sekä Pohjanmaan paikallisosastojen kanssa.

Pohjoisen kalottialueella on tulevana vuosina edessään suuri joukko haasteita: Kiinnostus alueen luonnonvaroja kohtaan kasvaa koko ajan. Uudet rakenteelliset muutokset pyyhkivät pois paikallisen ja globaalin välisiä raja-aitoja. Moniin kalottialueen kaupunkeihin virtaa muuttoliikettä. Luonnonvarojen uudenlainen hyödyntäminen vaikuttaa alueen perinteisten elinkeinojen toimintaedellytyksiin. Vastakkainasettelu perinteisen ja modernin pohjoisen välillä on arkipäivää.

Kiehtova raja-alue

Symposiumin aloitusesitys keskittyi *The Broad Perspective* -ni-

mensä mukaisesti tarjoamaan laajan katsauksen pohjoiseen. Ensimmäisenä kumottiin harhaluulo, että pohjoisessa ollaan maailman laidalla, ja kirottiin 1600-luvun flaamikartografeja. Norjan Barentsin alueen keskuksen johtaja **Rune Rafaelsen** huomautti, että on osuvampaa keskustella raja-alueista ja niiden ominaispiirteistä. Esimerkiksi Kirkkonieni kolmen maan rajalla on aina ollut multietninen alue, jossa muuttoliike ja kaupankäynti on ollut vilkasta. Alueella on yhä vahva asema.

Terävintä antia olivat nuorten arkkitehtien pitämät esitykset. Wuorio-palkitut **Miia Mäkinen** ja **Tuulikki Tanska** pitivät omat esityksensä palkituista töistään Pecha Kuchan muodossa. Norjalainen **Øystein Rø** esitteli tuoreen Transborder Studio -arkkitehtitoimistonsa töitä. Toimiston Kirkkoniemeeseen laatima strateginen visiosuunnitelma tarjosi konkreettisia keinoja rajat ylittävään yhteistyöhön. Vertailu esimerkiksi Tornion ja Haaparannan kehitykseen pyöri varmasti monen suomalaisen ja ruotsalaisen mielessä.

Päivän loppuksi herkuteltiin Wingårdhsin **Anders Olaussonin**, Snøhettan **Rune Grassdalin** ja Rainer Mahlamäen esityksillä toimistojensa töistä sekä yhteisillallisella lammenrantaravintolassa Norjan ja Venäjän rajalla.

Saunoja ja lintubongausta

Ruotsalainen **Bolle Tham** ja Suomen **Sami Rintala** jatkoivat siitä, mihin edellinen päivä päättyi, tarjoamalla yleisölle raikkaat esitykset toimistojensa töistä. Rintala esitteli myös symposiumia edeltäneessä opiskelijaworkshopissa syntynyttä saunaa. Rakennustöiden viimeinen silaus ja ensilöylyt jäivät kui-

tenkin vielä odottamaan. Siirrettävä sauna ja sen yhteydessä oleva näyttely jatkoivat symposiumin jälkeen matkaansa itsenäisenä kiertonäyttelynä Pohjoiskalotin halki.

Kirkkoniemestä siirryttiin meriteitse Hurtigruten-laivalla Norjan itäisimpään kolkkaan, Vuoreijan saarelle. Norjalainen **Tormod Amundsen** kertoi oman tarinansa siitä, kuinka suuri merkitys pienen joukon tekemisillä voi olla. Lintubongauksesta innostunut tuore arkkitehti päätti vastoin kaikkia neuvoja muuttaa asumaan saarelle, koska siellä oli kiinnostavia lintulajeja. Töistä ei ollut tietoa. Yhdessä vaimonsa kanssa Amundsen perusti Biotope-arkkitehtitoimiston, joka keskittyy suunnittelemaan säänsuojia lintubongaukseen ja promoamaan koko Varangin aluetta bongauksen aarreaittana. Biotopen pontistukset ovat onnistuneet, ja lyhyessä ajassa bongauksen ympärille on kehittynyt merkittävä matkailuteollisuuden haara.

Valaiden tervehdys

Yksi syistä pitää osa symposiumia Vuoreijassa oli **Peter Zumthorin** yhdessä taiteilija **Louise Bourgeoisin** kanssa suunnittelema noitavainoissa poltettujen muistomerkki. Zumthor itse oli saapunut esittelemään kohdetta. Monumentti sijaitsee paikalla, jossa 1600-luvun kuluessa poltettiin kymmeniä henkilöitä noitina. Muistomerkkin koko ja toistuva rakenne luovat vaikuttavat puitteet sen sisällölle. Vaikuttavuutta lisäsivät myös rannan tuntuun tulleet valaat, jotka pärskäyttivät omat tervehdyksensä monumentin juurella kuhisseelle arkkitehtiparvelle.

Järjestävän organisaation edustaja

ANITA VEISETH

Peter Zumthorin ja Louise Bourgeoisin suunnittelema noitavainoissa poltettujen muistomerkki (oik. ylhäällä).

Opiskelijat rakentamassa siirrettävää sauna (keskellä).

Vuoreijan katutaidetta (vas. alhaalla).

Peter Zumthor (oik. alhaalla).

SARA LUND

Mats Winsa summasi tuntojaan symposiumin jälkeen.

– Symposiumi Norjassa oli vahva uusi alku 30-vuotisjuhliaan viettäneelle tapahtumalle. Se onnistui tavoitteessaan olla alueellisesti merkittävä tapahtuma, jossa tutustutaan akuutteihin teemoihin, maisemiin ja uusiin paikkoihin välittömässä ja epämuodollisessa tunnelmassa. Tämän kokemuksen perusteella olemme entistäkin innostuneempia viemään tapahtumaa eteenpäin ja kehittämään sitä seuraavaa, Suomessa kahden vuoden kuluttua pidettävää tapaamistamme varten.

Olli Metso

*Lisää tapahtuman tunnelmia verkkosivuilla
www.nordkalott2014.com.*

OLLI METSO

SARA LUND

Virolaista arkkitehtuuria täydelle salille

Suomalais-virolaista kulttuuriyhteistyötä edistävä Tuglas-seura on tänä vuonna järjestänyt arkkitehtuuriin keskittyvän luentosarjan. Sen ensimmäiset luennot käsittelivät vanhempaa arkkitehtuuria ja Viron arkkitehtuurin historiaa. Syyskuussa oltiin edetty jo nykyarkkitehtuuriin, josta esitelmöivät kiinnostavan KTA-arkkitehtitoimiston **Ott Kadarik** ja **Mihkel Tüür**.

Yleisö sai nauttia kertomuksesta miesten uran alkuvaiheista nykyhetkeen. Kuvia massiivisessa esityksessä oli noin 300. Lennokas luento pidettiin viron kielellä ja käännettiin erinomaisesti suomeksi.

Nuoruuden reippaudella

Kadarik ja Tüür aloittivat toimistossa nimeltä Kosmos. Pitkäaikainen kumppani **Villem Tomiste** on sittemmin eronnut kolmikosta ja työskentelee itsenäisesti. Tomiste on kunnostautunut muun muassa Tallinnan arkkitehtuuribiennaalin taustahahmona ja toimii aktiivisesti Viron arkkitehtiliitossa. Pesäero ei toki merkinnyt ystävyysyden loppua.

Kosmos pääsi suunnittelutehtävien kimppuun jo varhain. Reippaalla otteella mutta hieman kokemattomina nuoret arkkitehdit suunnittelivat puujulkisivuisia rivitaloja, jotka pääsivät heti kansainväliseen *A10*-lehteen. Nuoruuden kokeiluista seurasi menestystä. Muun muassa Rakvereen tehty tori bussi-

”

TOIMISTO ON VOITTANUT USEITA ARKKITEHTUURIKILPAILUJA, VIIMEKSI MUUN MUASSA MILANON EXPON VARON PAVILJONGISTA.

pysäkkeineen on saanut kansalaisten suosion – siitäkin huolimatta, että muodoltaan äkäistä bussipysäkkiä alettiin kutsua varikseksi.

Tallinnan Rotermannin alueella kolmikolta on kortteli, jossa jokainen on vastannut yhdestä rakennuksesta ja kaikki yhdessä pohjakerroksen kauppakeskuksesta. Vanhankaupungin kupeessa Aia-kadulla on jännittävä ja myöskin nuoruuden särmikkydestä kielivä asuin- ja liikerakennus.

Kaikkea pyramideista rock-huviloihin

Arkkitehdit kuvailivat uransa käänteitä ja kertoivat osallistuvasta tavastaan tehdä asioita. Mihkel Tüür rakensi oman lomatalonsa Muhuun ja sai siitä hyvästä tasavallan presidentiltä puuarkkitehtuuripalkinnon. Kovasti pidetty oli myös Rakvereen teatteriryhmälle tehty tilapäinen lavastusratkaisu puistoon. Nyt on valmistunut Viljandin valkoinen laululava, sekin puusta.

Suurimman vaikutuksen yleisöön teki Aidu-pyramidiprojekti, jonka rakennusaikatauluksi arvioidaan kymmeniä vuosia. Tarinaan liittyy myös asiapaperi, rakennuslupa. Sen kaltaisia dokumentteja on tällä vuosisadalla vain harvalla arkkitehdillä.

Toimisto on voittanut useita arkkitehtuurikilpailuja, viimeksi muun muassa Milanon Expon Varon paviljongista. Se piti alun perin tehdä puusta, mutta Italian säädökset pakottivat suunnittelemaan sen uusiksi. Tarttoon taas on valmistumassa urbaani hybridirakennus, jonka ytimenä on suuri ostoskeskus. Suunnittelijat ovat jättäneet ostoskeskuksen korttelin sisälle ja varanneet ulkokehän asun-

Ott Kadarik ja Mihkel Tüür.

TARJA NURMI

noille ja hotellille. Kadarik näytti myös videon, johon oli leikillään laittanut suuria "Occupy Wall Street" -mainoksia – tilaaja ei kuulemma ollut tykännyt, mutta video on sellaisenaan ole-massa.

Tarton yliopistokampukselle on myös valmistunut fysiikan laitos, ruosteenruskean ja oranssin värinen betonirakennus satoine ikkunoineen. Toinen, myös betoninen uusi rakennus on Tallinnan Lasnamäkeen valmistunut jääurheilukeskus Tallinn Arena. Se on tiukasta budjetistaan huolimatta korkeatasoinen käyttörakennus, jossa on jänneväliiltään yli 60-metriset massiiviset puiset ristikkopalkit. Julkisivua korostavat erikokoiset ikkunat, joita on siroteltu betonielementteihin – ne näyttävät taulun kehyksiltä. Kadarik kehui kovasti projektin sisustusarkkitehtia. Lisäksi työryhmässä ovat olleet mukana **Alice Laanemägi, Katerina Veerde ja Eero Tuhkanen.**

Toimisto on suunnitellut myös ärhäkän oloisia yksityistaloja, muun muassa rock-muusikko **Leslie Da Bassille**. Tämä halusi huvilan lisäksi erillisen rakennuksen autoille ja moottori-pyörille.

Kriittisyyttä ja kehuja

Ainoa, joka poistui yleisöstä kesken luennon, pahoitteli läh-tiessään, että polkupyörässä ei ole valoja ja on ehdittävä kotiin ennen hämärän tuloa. Luento osoittikin, että kansalaiset ovat aidosti kiinnostuneita arkkitehtuurista ja että siitä voi kertoa elävästi ja huumorilla.

Lopuksi yleisöstä kysyttiin, tekikö toimisto ehdotuksen Guggenheim-kilpailuun. Kuulemma ei – koko ajan on niin pal-jon muuta tekemistä. Virossa ollaan muutenkin kriittisempiä Guggenheim-hanketta kohtaan. Sen sijaan KTA saattaa olla kiinnostunut uudesta The Next Helsinki -kilpailusta. Ensi vuo-deksi Suomeen on myös suunnitteilla Kadarikin oma valo-kuvanäyttely.

Seuraavana luentosarjassa esitelmöivät **Siiri Vallner ja Indrek Peil** Kavakava-toimistosta aiheenaan *Arkkitehtuuri lähi-menneyksien välittäjänä*. Suosittelen tätä 6.11. pidettävää luentoa – maansa kärkeen kuuluvat KTA:n arkkitehdit sanoi-vat, että seuraavat arkkitehtiluennoitsijat ovat heitä rutkasti lahjakkaampia. On osoitus terveestä itsetunnosta, että kilpai-levia kollegoita muistetaan kehua.

Tarja Nurmi

*Tietoa koko luentosarjasta osoitteessa
www.tuglas.fi/index.php?id=1826.*

FISE jatkaa lakisääteisten pätevyyksien voimassaoloaika

Maankäyttö- ja rakennuslain tarkennukset muun muassa suunnittelijapätevyyksis-tä astuivat voimaan 1.9. Laissa esitetään suunnittelu- ja työnjohtotehtävien vaativuusluo-kat. Vaativuusluokkia ja kelpoisuusvaatimuksia tullaan tarkentamaan asetuksissa ja niitä täyden-tävissä ohjeissa. Ohjeet tulevat ympäristöminis-teriön mukaan voimaan viimeistään tämän vuo-den loppuun mennessä.

FISE on päättänyt jatkaa 1.9.2014–27.2.2015 päättyvien pätevyyksien voimassaoloaika 28.2.2015 saakka. Näin halutaan taata vapaaeh-toisten pätevyyksien jatkuminen. Tästä ei aiheu-du lisätehtäviä tai kuluja pätevyyden haltijoille. Muutokset rekisteriin tehdään FISEn toimistolla.

Tällä hetkellä FISE ei ota vastaan uusia hake-muksia lakisääteisissä pätevyyksissä. SAFAn si-h-teeröimistä pätevyyksistä tämä koskee pääsuun-nittelijan ja ARK-rakennussuunnittelijan päte-vyyksiä. Pätevyyssjärjestelmien hakukriteerit ja -lomakkeet päivitetään heti, kun se on mahdol-lista, ja julkaistaan FISEn ja SAFAn verkkosivuilla. Samalla kerrotaan lautakuntien uudet kokous-ajat.

Vanhan lain mukaiset pätevyudet säilyvät re-kisterissä myönnetyn voimassaoloajan. FISEn muita pätevyksiä, kuten kaavan laatijan päte-vyyttä ja niin sanottuja vapaaehtoisia, markkina-lähtöisiä pätevyksiä, voi hakea normaalisti.

Lisätietoa:

*FISEn toimitusjohtaja Marita Mäkinen,
marita.makinen@fise.fi*

*Pääsuunnittelijan ja ARK-rakennussuunnittelijan
pätevyysslautakunnan sihteeri Pia
Selroos, pia.selroos@safa.fi*

Vähähiilistä pientaloasumista?

KUVAT: PEKKA HÄNNINEN

Rannanpeltotalo luo hyvät puitteet ekologisesti kestäväälle asumiselle: Talo on energiapihi, ja tarvittava energia tuotetaan uusiutuvilla energiamuodoilla. Kompostikäymälä ei tuota likavesiä, ja suuri kasvimaata ja lähitienoon metsät tarjoavat antejaan ruokapöytään.

Asumisen hiilidioksidipäästöt muodostavat neljänneksen keskivertosuomalaisen hiilijalanjäljestä. Asumisen nykyisistä 2 400 kilon vuotuisista asukaskohtaisista hiilidioksidipäästöistä pitäisi vireillä olevan ilmastolain hengessä nipistää 80 prosenttia. Miten siihen päästään, ja onko elely 550 kilon hiilidioksidipäästöillä edes mahdollista?

Tuoreessa *Pientaloasumisen ekologinen kestävyys* -tutkimuksessa verrattiin 13 olemassa olevan pientalon mitattua energiankulutusta ja energiankulutustietojen pohjalta laskettuja käytön aikaisia (tilojen ja veden lämmitys sekä sähkönkulutus) hiilidioksidipäästöjä. Lisäksi viidestä kohteesta laskettiin päärakenteiden hiilijalanjälki eli arvioitiin, kuinka paljon päästöjä on syntynyt rakentamis- ja tuotantovaiheessa.

Energiankulutusta ja hiilidioksidipäästöjä tarkasteltiin rakennusta, asuineliömetriä ja asukasta kohden, mutta pääpaino oli asukaskohtaisessa asumisen hiilijalanjäljessä. Päästöt laskettiin sekä nykyisillä että vuoden 2020 tavoitteellisilla sähkön- ja kaukolämmön tuotannon keskipäästöillä.

Tutkimus osoitti, että asuminen pienillä hiilidioksidipääs-

töillä on mahdollista – tähän on jopa monta vaihtoehtoista tietä. Vähäpäästöisessä asumisessa tulee huomioida energiatehokkuus, uusiutuvien energiamuotojen hyödyntäminen, tilatehokkuus eli se, kuinka väljästi tai tiiviisti asutaan, käytetyt materiaalit sekä elämäntapavalinnat.

Päästöt minimiin

Kaarinan Littoisissa sijaitsevassa hulppeassa omakotitalossa asuvan viisihenkisen perheen asumisen hiilidioksidipäästöt ovat vain 435 kiloa henkeä kohden vuodessa. Luvussa ovat mukana talon rakentamisen ja rakennusmateriaalien tuottamisen aiheuttamat päästöt jaettuna 50 vuodelle. Talon energiatehokkuus, runsas uusiutuvien energiamuotojen hyödyntäminen sekä kohtuullinen asumisväljyys kompensoivat rakennusvaiheen päästöjä.

Talossa hyödynnetään aurinkolämpöä ja saunan kiukaan savukaasujen lämmöntalteenottoa – talo pysyy lämpöisenä käytännössä löylytellen. Perhe kuluttaa vuodessa vain huikeat 3 000 kilowattituntia ostoenergiaa eli tässä tapauksessa sähköä. Asumisen energiankulutus ja päästöt ovat kymmenyksen rivikansalaisen luvuista ja vastaavat jo ilmastolain tavoitteita.

Lahnajärvellä sijaitseva Rannanpeltotalo taas on ensimmä-

Rannanpeltotalon sisätilä.

mäisiä matalaenergiataloja Suomessa, ja sen energiankulutusta on seurattu kahden vuosikymmenen ajan. Talo on puurakenteinen, ja sen rakentamisesta aiheutuneet päästöt ovat noin viidenneksen Littoisten taloon verrattuna. Talo lämpiää puulla ja auringon voimalla, ja kulutettu sähkö on vihreää. Niinpä taloa asuttavan eläkeläispariskunnan asumisen hiilidioksidipäästöt jäävät 351 kiloon vuodessa, vaikka he asuvatkin melko väljästi. Jos laskelmiin otetaan mukaan talon rakenteisiin varastoitunut hiili, asukkaiden päästöt ovat –50 kiloa vuodessa eli negatiiviset! Talo varastoi enemmän hiiltä kuin sen käyttö tuottaa päästöjä.

Energiatalkkuus on suhteellista

Tutkimuksen yllättäjä oli verrokki-kohteena toiminut 1940-luvulla rakennettu rankarakenteinen, lähes alkuperäisessä asussaan olevassa pientalo, johon on lisätty ilma-vesi-lämpöpumppu. Talo on kohtuullisen kokoinen (90 neliömetriä), ja siinä asuu nelihenkinen perhe. Ostoonenergiaa eli sähköä neljä henkeä kuluttavat yhteensä vain 10 000–12 000 kilowattituntia vuodessa. Kohteen asukaskohtainen kulutus oli tutkimuksen kolmanneksi pienin ja pienempi kuin muun muassa kahdessa passiivitalossa.

Tässä yhteydessä ei ollut mahdollista tutkia sitä, miten asunnon sijainti vaikuttaa asukkaiden liikkumisen hiilidioksidipäästöihin, mutta runsas yksityisauton käyttö voi aiheuttaa jopa rakennuksen energiankulutuksen päästöjä suuremmat hiilidioksidipäästöt. Rakentaminen olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen palveluiden ja työpaikkojen tuntumaan onkin tärkeää niin maaseudulla kuin kaupungissa.

Asukaskohtainen hiilijalanjälkitarkastelu lisäisi rakentamisen vaihtoehtoja. Esimerkiksi luonnonmukaisen hirsirakenteisen talon lämpöhäviöitä voisi kompensoida tilatalkkuudella, uusiutuvien energiamuotojen hyödyntämisellä ja rakennusvaiheen pienellä energiankulutuksella, kun taas päärakenteiden suurta hiilijalanjälkeä voisi paikata energiatalkkuu-

della. Ehkäpä tulevaisuuden rakentamisen mittari voisikin olla hyvä asumisen elinkaaren hiilijalanjälki, ja keinot siihen pääsemiseksi olisivat vapaasti valittavissa.

Pekka Hänninen

Pientaloasumisen ekologinen kestävyys -tutkimus löytyy ympäristöministeriön sivulta www.ymparistoministerio.fi.

Betonin uudet kuviot

Lintuja, ornamentteja
kasvialheita – esittelyssä uusimmat
GCCollection™-kuviomme
www.graphicconcrete.com

© graphic concrete®

VUOROVAIKUTUKSEN VUOSI 2015

SAFAn hallituksen ja toimiston väki kokoontui syyskuiseksi perjantapäiväksi suunnittelemaan ensi vuoden toiminnan painopisteitä. Vuoden 2015 teemaksi on valittu vuorovaikutus. Päivän keskustelua pohjusti sovitteluasiantuntija **Jonna Kangasojan** alustus neuvottelumenetelmien ja sovittelun merkityksestä arkkitehdin ammatissa.

Aamupäivällä keskusteltiin pitkään muun muassa siitä, miten ja missä käsitykset arkkitehdin ammatista syntyvät. Myytti sankariarkkitehdista kummittelee edelleen taustalla, mutta nuorempi ammatissa toimiva sukupolvi tuntuu jo sisäistäneen sen, että arkkitehti toimii palveluammattissa. Pidettiin tärkeänä, että SAFA osaltaan tuo esiin arkkitehdin ammatin koko kirjoa.

Vuorovaikutus tulee näkymään SAFAn ensi vuoden toiminnassa voimakkaammin juuri siksi: SAFA haluaa osaltaan luoda kuvaa arkkitehdeista monipuolisina ja yhteistyökykyisinä ja -haluisina ammattilaisina.

– Neuvotteluun perustuvien yhteistyötekniikoiden tarve Suomessa on suuri etenkin rakennusosalalla. Myös muiden kuin kaavahankkeiden parissa työskentelevät arkkitehdit kohtaavat vaativia sovittelutilanteita työssään päivittäin, Jonna Kangasoja totesi alustuksessaan.

Tutkimuskoordinaattori **Heini Korpelainen** avasi vuoden teemaa edelleen.

– Positiivisella vuorovaikutuksella pyritään toimivamman sidosryhmäyhteistyöhön valtakunnallisesti, kunnallisesti ja järjestössä. Tämä edellyttää myös henkilöstön vuorovaikutustaitojen päivittämistä.

Käytännössä on kyse esimerkiksi jäsenistön, luottamusmiesten ja henkilökunnan sovittelu- ja neuvottelukoulutuksesta sekä uusien yhteistyötapojen kehittämisestä esimerkiksi kuntien ja paikallisosastojen välillä.

Osastojen yhteinen tapahtumapäivä?

SAFAn pääsihteeri **Paula Huotelin** muistutti SAFAn strate-

giaan kirjatusta visiosta, jonka mukaan SAFA on avoin ja keskustelevalle arkkitehtien yhteisö, jota rakennetaan yhdessä.

SAFAn paikallisosastoissa vuoden mittaan järjestettävät tapahtumat saavat yleisön huomiota paikallisesti. Liittovaltuuston puheenjohtaja **Tuire Kujalan** ehdotus suurelle yleisölle suunnatusta, kaikissa paikallisosastoissa samaan aikaan järjestettävästä tapahtumapäivästä sai kannatusta, ja tapahtuma olisi omiaan paisuttamaan näkyvyyttä paikallisesta valtakunnalliseksi. Asia otettiin pureskeltavaksi lokakuun ala- ja paikallisosastofoorumissa.

Kilpailuista paremmin palvelevia tuotteita

Arkkitehtuurikilpailuja tuotteistetaan parhaillaan käynnissä olevassa hankkeessa paremmin tilaajien tarpeita vastaaviksi tuotepaketeiksi. Kilpailusihteeri **Mari Koskinen** kertoi Nosteen kanssa toteutetusta kilpailujen tuotteistamishankkeesta, jonka hedelmiä päästään viemään käytäntöön ensi kevään aikana. Tarkoitus on palvella tilaajia paremmin mietityillä tuotekokonaisuuksilla. Myös lupaavasti käynnistynyttä arkkitehtuurikilpailujen palautejärjestelmää viimeistellään vielä.

Rakennusarkkitehti (AMK) -tutkinnon käynnistyttyä on tärkeää selkeyttää nuorille ammattiin hakeutuville AMK-tutkinnon ja yliopistokoulutuksen eroja. Muun muassa tähän tarpeeseen vastataan koostamalla vielä tämän vuoden puolella verkkosivusto arkkitehdin ammatista yhteistyössä arkkitehtikoulujen ja Arkkitehtuurin tiedotuskeskuksen kanssa, koulutustavastaava Pia Selroos kertoi. Ensi vuonna ajankohtaiseksi

nousee vaikuttamistyö ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun direktiivin toimeenpanossa. Edelleen pyritään vaikuttamaan myös arkkitehtikoulutuksen resursseihin ja sisääntottomääriin yhteistyössä arkkitehtikoulujen kanssa.

Ensi vuonna SAFAn verkkosivuille tulee blogipalsta, jonka toivotaan virittävän arkkitehtuurikeskustelua sosiaalisessa mediassa myös muiden kuin arkkitehtien parissa.

Osastofoorumi kokoontui

Ala- ja paikallisosastojen perinteinen syystapaaminen pidettiin SAFAn toimistolla lokakuussa. **Jonna Kangasoja** oli kutsuttu myös osastojen tapaamiseen alustamaan arkkitehtityön neuvotteluhaasteista.

– Hyvä neuvotteluprosessi voi ehkäistä turhautumista siitä, ettei kaikkea tahtomaansa saa neuvottelussa läpi. Reilu prosessi on sen vuoksi tärkeä, Kangasoja muistutti.

Kangasojan mukaan neuvottelussa on syytä varmistaa ihmisen viisi perustarvetta: kunnioitus, itsemääräämisoikeus, yhteenkuuluvuus, status ja mielekäs rooli.

Alustus viritti vilkasta keskustelua muun muassa sovittelun eri sovellusalueista, joita löytyy arkkitehdin työn joka saralta. Kuten aiemmin tänä vuonna valmistuneessa Osaamishaasteet arkkitehdin työssä -kyselyssä kävi ilmi, arkkitehdin työ on nykyisin yhtä neuvottelua.

Paikallisosastojen tarpeisiin räätälöityä neuvottelukoulutusta pidettiin tarpeellisenä ja toivottavana.

Tampereella tapahtuu

Seitsemättä kertaa järjestetty Tampereen Arkkitehtuuriviikko on paisunut jo 11-päiväiseksi tapahtumakeskittymäksi, jonka ohjelmistoon kuuluvat esimerkiksi taloräät, elokuvailta, Urbaanit asumismessut, Science slam ja Pecha Kucha. Arkkitehtuuriviikkoa järjestänyt Tilannekollektiivi kertoi, millä voimilla mittava tapahtuma saadaan aikaiseksi.

– Kyse on pitkälti koordinoinnista ja kokoamisesta: muuten hajanaisesti läpi vuoden järjestettäviä arkkiteh-

ALUSTUS VIRITTI VILKASTA KESKUSTELUA MUUN MUASSA SOVITTELUN ERI SOVELLUSALUEISTA, JOITA LÖYTYY ARKKITEHDIN TYÖN JOKA SARALTA.

tuuri- ja kaupunkitapahtumia pyritään kokoamaan samalle viikolle, tapahtuman koordinaattorina toiminut **Jon Thureson** sanoi.

Pääseminaarille saatiin tänä vuonna rahoitus Taiteen Edistämiskeskukselta. TamSAFA vastasi osasta tapahtumia SAFAn rahoituksen tuella, ja muiden kansalaisjärjestöjen järjestämien tapahtumien rahoituksesta vastasi kukin järjestö itse. Tapahtumalla on lisäksi oma koordinaattori, joka työskentelee täyspäiväisesti muutaman kuukauden vuodessa.

Harmillisena ongelmana on ollut tahmeus paikallislehdistön kanssa – mittavuudestaan huolimatta tapahtumaa ei ole noteerattu esimerkiksi *Aamulehdessä*.

Lopuksi keskusteltiin vielä ensi vuoden suunnitelmista sekä hallituksen ehdottamasta osastojen yhteisen, vuosittaisen tapahtumapäivän järjestämisestä. Yhteistempaus sai kannatusta, ja se tullaan viemään ensi vuoden toimintasuunnitelmaan.

Päivi Virtanen

Oivalan inventointi- ja kunnostustöissä uusi harppaus

Maakellarin kunnostussuunnitelma

Maakellari sijaitsee päärakennuksesta lounaaseen lähellä Oivalan kaivoa ja pientä varistorakennusta. Kellarin seinät ovat osin sortuneet ulkopuolelta. Korjaus- toimenpiteisiin kuuluvat sortuma-alueiden raivaustyö, perustusten kunnon tarkistaminen sortumien kohdalla sekä muurien muuraaminen uudelleen.

Villa Oivalan inventointi- ja kunnostustöitä on jatkettu tänä vuonna SAFAn Museovirastolta saaman avustuksen turvin. Töiden suunnittelusta, toteutuksesta ja valvonnasta on vastannut Livady Oy. Aitojen inventoinnin suoritti Oivalan hoitokunnan jäsen Pekka Lehtinen.

KUVAT: LIVADY

Kaivonkansi

Kaivonkansi alkoi olla niin huonossa kunnossa, että se oli suorastaan vaarallinen. Kansilankut tehtiin kaksi ja puoli tuumaa vahvasta sydänpuumännystä. Luukku koottiin vanhaan tapaan viidestä laudasta, jotka liitettiin yhteen kahdella pienapuulla. Pienapuut tehtiin puretusta meriterassin sydänpuulankusta. Kahva veistettiin saunan ja verstaan puukahvojen mallin mukaisesti suorasyisestä puusta.

Puutarhaa ympäröivien aitojen inventointi

Vuonna 1932 tehty Oivalan puutarha on pahasti ränsistynyt oltuaan kauan hylättynä. Aidat olivat selvityshetkellä hyvin huonossa kunnossa, mutta niiden alkuperäiset piirteet olivat enimmäkseen hahmotettavissa. Aitojen inventoinnin tarkoituksena oli selvittää ja tallentaa aitojen toteutustapa ja hahmo ennen kuin ne puretaan ja mahdollisesti uusitaan.

Pipsa Penttinen SAFAn projektikoordinaattoriksi

Pipsa Penttinen aloitti SAFAn projektikoordinaattorina 6.10. Pipsa ottaa tehtäväkseen SAFAn tilaisuuksien ja tapahtumien järjestämisen sekä aikaisempia kilpailuassistentin tehtäviä. Hänen tehtäviinsä kuuluvat jatkossa muun muassa Arkkitehtipäivien ja kilpailunäyttelyn järjestäminen sekä kilpailuviestintä.

27-vuotias maisema-arkkitehtuurin opiskelija Pipsa Penttinen on toiminut aiemmin Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan kulttuuriasioista vastaavana asian-

tuntija-tuottajana sekä Aalto-yliopiston viestintä, markkinointi ja tapahtumatyüksikössä tuotantoassistenttina. Hänellä on myös kokemusta muusta järjestötoiminnasta. Hän on esimerkiksi toiminut Arkkitehtikillan puheenjohtajana ja Aalto-yliopiston ylioppilaskunnan hallituksen varapuheenjohtaja sekä opintoneuvojana Arkkitehtuurin laitoksella.

Pipsan tavoittaa sähköpostitse osoitteesta

pipsa.penttinen@safa.fi

ja puhelimitse numerosta 050 565 1758.

RAKENNUSPERINTÖ-SAFAN VAALIKOKOUS

Torstaina 20.11.2014 klo 17

Tieteiden talo, sali 405, Kirkkokatu 6, Helsinki

Kokouksessa valitaan alaosastolle luottamushenkilöt vuodeksi 2015.

Kokouksen jälkeen on Tommi Lindhin luento

Energiatohokkuutta koskeva sääntely olemassa olevissa rakennuksissa ja keskustelua aiheesta.

Tarjoilua!

Tervetuloa!

SAFAn apurahat myönnetty

Vuonna 2014 SAFAn apurahoja myönnettiin avustus- ja kannustusrahastosta ja Salomon Wuorion nimikko-rahastosta yhteensä 12 000 euroa koulutus- ja tutkimustoimikunnan esityksen mukaisesti. Hakemuksia saapui määräaikaan mennessä yhteensä 16 kappaletta.

Kannustusrahasto

arkkitehti Sanna Meriläinen

2 000 € suomalaiseen asuntoarkkitehtuuriin ja sen kehittämiseen liittyvään julkaisuun

arkkitehti Helena Björk

1 500 € ICOMOSin Firenzessä järjestettävän yleiskokouksen osallistumismaksuun ja matkakuluihin

arkkitehti Leena Soudunsaari

1 000 € väitöskirjatyön kieliasun tarkistukseen

Salomon Wuorion rahasto

arkkitehti Tuomas Siitonen

1 000 € San Franciscon -matkan lentokuluihin

arkkitehti Elina Tenho

1 000 € Kolumbian-matkan lentokuluihin

arkkitehti Ilpo Vuorela

1 000 € Sveitsin-matkan kuluihin

arkkitehti Tomi Jaskari

750 € New Yorkin -matkan lentokuluihin

arkkitehti Essi Käppi

750 € Villa Karoon suuntautuvan residenssi-työskentelyn matkakuluihin

arkkitehti Juho Manka

750 € New Yorkin -matkan lentokuluihin

”

SYYSKUUN ENSIMMÄISENÄ
VIIKONLOPPUNA BUSSILASTILLINEN
TURKULAISIA ARKKITEHTEJA
SUUNTASI KOHTI KESKI-SUOMEA.

Kuokkalan kirkko

KUVAT: TILTU NURMINEN

Tipotien terveysasema

Gösta-museo

Turku-SAFA *roadtripillä*

Matkalla pysähdyttiin Tampereelle katsastamaan Tipotien uutta terveysasemaa, jonka on suunnitellut turkulainen toimisto Sigge. Tampereen kaupungin puolesta rakennusta esitteli hankearkkitehti **Liisa Parviainen**. Vaikutuksen tekivät sisätiloista ulospäin näkyvät upeat maisemat Näsijärvelle sekä tilojen aaltoilevat yhteydet toisiinsa. Myös asiakkaat saavat nauttia maisemista, sillä odotteluauulat sijaitsevat käytävien järvenpuoleisissa päissä. Oranssit ja raikkaan vihreät seinät sekä keltaiset porraskäytävät toimivat kenties iloisena parantumisen tukena.

Retken pääkohde taisi monen mielestä olla Gösta-museo Mäntässä. Serlachiuksen vanhemman taidemuseon yhteyteen rakennettu uusi museotila ihastutti kiinnostavilla tilasarjoillaan ja materiaaleillaan. Vierailun alkuun nautittiin lounas museon tyylikkään minimalistisessa ravintolassa testailen keuvia ruokapöydän tuoleja. Arkkitehti **Anneli Vehkaniemi** esitteli taideteoksia ja tiloja asiantuntevasti. Museossa käy päivittäin noin tuhat vierailijaa, joten opastettavia ryhmiä riittää. Mänttä lienee saanut uudesta arkkitehtuuri-kohteesta hyvän turistimagneetin, joka houkuttelee myös kansainvälisiä vieraita.

Illalla saavuttiin Jyväskylään. Kaupungin keskustassa pyörähdettiin ihmettelemässä yöelämää kävelykatujen varsilla, ja osa ryhmästä kiersi myös omatoimisella valaistuskierroksella.

Kohteet ja sää pistivät parastaan

Seuraavana aamuna katsastettiin Technopolis-toimistorakennukset ennen lähtöä Äijälänrannan asuntomessualueelle. Sinne houkutteli muun muassa JKMM:n suunnittelema tornitalo, mutta paikalla ihailtiin myös kaunista ympäristön käsittelyä, kukkaketoja, istuskelupenkkejä ja taideteoksia kevyen liikenteen reitin varrella. Messualueen pientalot olivat sympaattisia ja julkisivumateriaaleiltaan osin kekseliitäkin.

Jyväskylässä sijaitseva Kuokkalan kirkko tarjosi puolestaan opastuksen ja pienen spontaanin urkukonsertin. Seinärakenteen koristeellinen struktuuri onnistui muodostamaan valoisaan tilaan kiehtovan, eri suunnista katsottuna muuntuvan sisämaiseman – ikään kuin nykyajan eleettömän ja ajattoman ornamentin. Myös maantasokerroksen kokous- ja ryhmätyötilat ihastuttivat, sillä ne avautuvat suoraan ulkotilan torille luoden avointa yhteyttä ohikulkijoihin.

Jyväskylän alueella ei tietenkään voi ohittaa **Aallon** arkkitehtuuria. Kierros alkoi Alvar Aalto -museosta, joka esittelee Aallon suunnitelmia havainnollisesti pienoismallein, piirustuksin ja prototyypein. Myös Muuratsalon koetalo kauniine järvenrantatontteineen tuli tutuksi. Auringon heliessä kierreltiin metsäpolkuja pitkin venevajalle, saunalle ja lopulta itse kesähuvilalle. Pois lähtiessä pysähdyttiin vielä Säynätalson kunnantalolla, jota tutkailtiin tyytyväisinä ulkopuolelta.

Keski-Suomi oli näyttänyt parhaimmat puolensa.

Tiltu Nurminen

**KOTIMAINEN
OHUTTIILELEMENTTI**

ROCKBLOCK on omasta tuotannosta valmistuva ja aidosta poltetusta tiili-laatasta valmistettu julkisivu-, sisustus- ja verhouselementti.

Rockblock-elementillä saavutat laadukkaasti ja rakennusteknisesti järkeviä tiiliverhouksratkaisuja. Tehdasolosuhteissa valmistettu korkealaatuinen elementtimme on kustannustehokas tapa rakentaa ja korjata kaikkia tiiliverhouksen vaativia kohteita. Elementillämme verhoilet lähes mitä tahansa ulkona ja sisällä.

Rockblock-elementti ei kasvata välttämättä nykyisen rakenteen mittoja lainkaan.

Rock Block on huoltovapaa tiiliverhoitus. Rockblock-elementillä nostat kohteen arvoa ja käyttöikä.

**ME TEIMME SEN
HELPOKSI
NOPEAKSI
KESTÄVÄKSI**
JA TIETENKIN NÄYTTÄVÄKSI

VARMA VALINTA

Miksi valita ROCKBLOCK-elementti

- syvyyttä Vain 20 mm
- 1,2 m² valmista pinta-alaa joka elementillä
- Ilmavara varmistaa julkisivun tuuletuksen
- Talviasennus ilman lisäkuluja
- Helposti ja nopeasti asennettava
- Näyttävä tasainen tiiliverhoitus

Järjestelmällä on mahdollista toteuttaa myös seinän oikaisut ja lisälämmöneristäminen

**Aina laadukas
aito tiiliverhoitus**

www.tiiliverho.fi

KOTIMAA

LOKA-MARRASKUU

24.10.2014 klo 17-19**Helsinki Songs**

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Helsinki Dresses -näyttelyn iltatapahtumassa musikot Jenna Marie Pietilä ja Ville Särnä esittävät lauluja Helsinkiä. Myös näyttelyn tekijä, muotoilija Anne Mustarastas on läsnä vastaamassa näyttelyä koskeviin kysymyksiin.

• laituri.hel.fi**28.-30.10.2014****Energia 2014 -messut**

Tampereen Messu- ja urheilukeskus.

Energiantuotannon ja -teknologian ammattitapahtuma kokoaa energia-alasta kiinnostuneet saamaan uusimman energiatiedon. Messuilla esitellään tällä kertaa erityisen paljon uusiutuvaa energiaa.

• www.expomark.fi/w/messut/energia**30.10.2014 klo 18-19****Architect Mark Wigley, Columbia University**

Vanha arkkitehtiosasto, sali A1, Ota-kaari 1X, Espoo.

Mark Wigley on Suomen Guggenheim-kilpailun tuomariston puheenjohtaja. Yleisöluennot ovat osa Aalto-yliopiston ja Guggenheim-säätiön yhdessä toteuttamaa, tulevaisuuden museoarkkitehtuuriin keskittyvää oheisohjelmaa. Vierailuluento on avoin kaikille kiinnostuneille.

3.11.2014 klo 14-15**Architect Juan Herreros, Madrid**

Vanha arkkitehtiosasto, sali A1, Ota-kaari 1X, Espoo.

Juan Herreros on Suomen Guggenheim-kilpailun tuomariston jäsen. Yleisöluennot ovat osa Aalto-yliopiston ja Guggenheim-säätiön yhdessä toteuttamaa, tulevaisuuden museoarkkitehtuuriin keskittyvää oheisohjelmaa. Vierailuluento on avoin kaikille kiinnostuneille.

4.11.2014 klo 15-17**Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon julkistamistilaisuus**

Musiikkitalo, Black Box, Helsinki.

Sixten Korkman valitsee Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon saajan neljän ehdokkaan joukosta.

• www.arkkitehtuurinfinlandia.fi**6.11.2014 klo 18.00****Siiri Vallner, Indrek Peil, Kavakava**

Viro-keskus, Sörnäisten rantatie 22, Helsinki.

Luennon aiheena on virolainen arkkitehtuuri ja erityisesti arkkitehtuuri lähihenneyksyyden välittäjänä.

• www.tuglas.fi**19.-21.11.2014****ARCH 14 – The International Conference on Research on Health Care Architecture**

Aalto-yliopisto.

Pohjoismaisessa konferenssissa on mukana yli 20 esitystä eri tutkimushankkeista, jotka käsittelevät sairaala- ja terveyskeskusarkkitehtuuria.

• www.arch14.aalto.fi**27.11.2014****Puupäivä**

Wanha Satama, Pikku Satamakatu 3-5, Helsinki.

Päivä kokoaa yhteen satoja teollisuuden, kaupan sekä kunta- ja rakennusalan päättäjiä. Päivän aikana on useita korkean tason seminaareja mm. puuarkkitehtuurista, rakennustekniikasta, tutkimuksesta, puuteollisuudesta ja kaupasta. Ilmoittautuminen 13.11. mennessä.

• www.puupaiva.com

NÄYTTELYT

LOKA-MARRASKUU

-1.11.2014**Helsinki Dresses – Helsingin kauneimpia rakennuksia pukuina**

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Muotoilija Anne Mustarastaa näyttely esittelee Helsingin kauneimpia rakennuksia näyttäviksi puvuiksi muutettuina.

• laituri.hel.fi**3.11.2014–3.1.2015****Keskuspuisto 100**

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Juhlanäyttely kunnioittaa Keskuspuiston satavuotiasta historiaa sekä Bertel Jungin suunnittelemaa julkisen kaupunkipuiston perustamiseksi pääkaupungin asukkaille. Puiston historiaan pääsee kurkistamaan kuvien, videoiden, kuunnelmien ja karttojen muodossa. Historiaa lisäksi esitellään puiston luontoa ja metsän-

hoitoa, kaavoitusta sekä käyttäjätietoja. Näyttelyn yhteydessä 12.11. ja 18.11. järjestetään luontoiltoja.

• laituri.hel.fi**-16.11.2014****Kangas – katoava tehdas**

Alvar Aalto -museon Galleria, Alvar Aallon katu 7, Jyväskylä.

Valokuvanäyttelyssä on esillä viiden Jyväskylän seudulla vaikuttavan valokuvataiteilijan teoskokonaisuudet. He ovat tallentaneet ja tulkinneet kaupunkitilan muutosta Kankaan tehdasalueella valitsemistaan näkökultista.

• www.alvaraalto.fi**-30.11.2014****Aallon toimistosta maailmalle**

Alvar Aalto -museon Ateljee, Tiilimäki 20, Helsinki.

Näyttely vie Aallon toimistosta maineeseen ponnistaneiden arkkitehtien töiden äärelle. Tarkastelussa ovat Jaakko Kontio, Kaarlo Leppänen ja Eric Adlercreutz. Arkkitehtien töiden myötä pureudutaan siihen, miten ajankuva ja Aallon opissa vietetyt vuodet vaikuttivat heidän työskentelynsä.

• www.alvaraalto.fi

ULKOMAAT

-4.12.2014**Sakari Laitinen: Preoccupation III**

Alvar Aalto Cultural Centre, Wolfsburg.

Arkkitehti Sakari Laitisen näyttely on esillä Alvar Aalto -keskuksessa.

• www.baukultur-niedersachsen.de**-1.3.2015****Alvar Aalto – Second Nature**

Vitra Design Museum, Weil am Rhein, Saksa.

Alvar Aallon elämään ja työhön keskittyvä näyttely esittelee rakennusten pienoismallien ja alkuperäispiirustusten lisäksi huonekaluja, valaisimia sekä lasiesineitä. Mukana on teoksia myös muilta nimekkäiltä taiteilijoilta, kuten Alexander Calderilta ja Jean Arpilta.

• www.design-museum.de/en/information.html

NÄYTTELYT MUSEOSSA

VUOSIRENKAITA – PUUARKKITEHTUURIN UUSI SUKUPOLVI 8.10.2014 – 25.1.2015

Arkkitehtuurimuseon ja Aalto-yliopiston Puustudion yhteisnäyttely kertoo uuden suomalaisen puuarkkitehtuurin tarinan kahden viimeisen vuosikymmenen ajalta juhlistaen samalla Puustudion 20-vuotista taivalta.

OHJELMISTO

Keskiviikko 5.11. kello 18, Arkkitehtuurimuseo
Puuarkkitehtuurin historiaa osa 1 – Huvilasta kesämökkiin. Taidehistorioitsija Timo Keinänen ja arkkitehti Karoliina Peräinen

Keskiviikko 12.11. kello 18, Arkkitehtuurimuseo
Puuarkkitehtuurin historiaa osa 2 – Rintamamiestalo. Amanuenssi Petteri Kummala ja perinnemestari, FM Hannu Rinne

TULOSSA MARRASKUUSSA

6.11. Shared Cities -seminaari julkisesta kaupunkitilasta. Tutustu ohjelmaan: mfa.fi. Työpaja on osa yhteiseurooppalaista Europe City -hanketta.

ULKOMAILLA

SUOMI SEVEN. EMERGING ARCHITECTS FROM FINLAND 6.9.2014 – 18.1.2015

Deutsches Architekturmuseum (DAM)

Suomi on Frankfurtin kirjajessujen teemamaa vuonna 2014. Maailman tärkeimmän kirja-alan tapahtuman ohjelmassa nähdään myös arkkitehtuuria. Deutsches Architekturmuseum (DAM) toteuttaa yhteistyössä Arkkitehtuurimuseon ja Arkkitehtuurin tiedotuskeskuksen kanssa arkkitehtuurinäyttelyn "Suomi Seven. Emerging Architects from Finland". Näyttely esittelee uutta suomalaista arkkitehtuuria nuorten arkkitehtitoimistojen töiden kautta. Näyttelyn yhteydessä julkaistiin teos nuoren polven suomalaisista arkkitehteista. 108-sivuinen kirja on englannin- ja saksankielinen.

14. KANSAINVÄLINEN ARKKITEHTUURI BIENNAALI – LA BIENNALE DI VENEZIA 7. 6.–23.11.2014 / Venetsia, Italia

SUOMEN PAVILJONGIN NÄYTTELY Re-Creation. The Resilience of Architecture

POHJOISMAIDEN PAVILJONGIN NÄYTTELY Forms of Freedom. African independence and Nordic Models

”

INNOVAATIOILLA EI PITÄISI OLLA RAJOJA, KUN
PYSTYY KYLMIN LASKELMIN OSOITTAMAAN,
KUINKA LAADUKAS ARKKITEHTONINEN
LOPPUTULOS ON KUSTANNUKSILTAAN
EDULLISEMPI KUIN KÖMPELÖ, TARPEETTOMAN
MONIMUTKAINEN JA MATERIAALIVALINNOILTAAN
KYSEENALAINEN VAIHTOEHTO.

VELI RAUHALÄ

Käsillä tekemisen kaipuu

A rkkitehdit ovat määräänsä suurempi vaikuttajaryhmä. Tavaksi on tullut mitata arkkitehtien vaikuttavuutta julkisuuden mukaan. Mittari on keinotekoinen ja harhaanjohtava. Arkkitehtuurista, kaupunkikuvasta ja rakennusten kauneudesta ja rumuudesta puhutaan paljon julkisuudelta piilossa – ja vaikka ei aina puhuttaisikaan, arkkitehtuurin piilovaikutukset elävät niin arjessa kuin juhlassa.

Kuinka paljon arkkitehtikunnan on sitten tarvetta tuoda itseään esiin puhein ja sanoin? Vaikea arvioida. Ehkä hyödyllisempää on olla mukana niissä pöydissä, joissa rakentamisen ratkaisuja tehdään. Hyödyllistä on myös murtaa rohkeasti ammattikuntarajoja ja tehdä yhteistyötä niin kiinteistökehittäjien, insinöörien kuin kustannuslaskijoiden kanssa. Innovaatiolla ei pitäisi olla rajoja, kun pystyy kylmin laskelmin osoittamaan, kuinka laadukas arkkitehtoninen lopputulos on kustannuksiltaan edullisempi kuin kömpelö, tarpeettoman monimutkainen ja materiaalivalinnoiltaan kyseenalainen vaihtoehto.

Rakentamisen onnistumista arvioidaan lopputuloksen, ei suunnitelmien, mukaan. Hyvä suunnitelma voidaan pilata huonolla toteutuksella – se on liian usein koettu tilanne. Syyt epäonnistumisiin kannattaa perata, ja niistä kannattaa ottaa opiksi. Valittelu ilman tekoja ei pitkälle kannu.

Säästöt ja leikkaukset ovat päivän sana. Niin ne olivat 1990-luvun lamavuosinakin, mutta opittiinko lamavuosista jotain kestäväää? Arkkitehtikunnan työttömyys oli huipussaan, eikä arkkitehdin ammatti vaikuttanut tuolloin millään muotoa investoinnilta tulevaisuuteen. Muutos oli tietokoneavusteisen suunnittelun läpimurto. Tänä päivänä jo hiukan haikaillaan perinteisen käsivarapiirtämisen perään, vaikka käytännössä se on taakse jäänyttä elämää. Tutkijat ovat kuitenkin todentaneet, että ajattelu on osittain motorinen ilmiö. Luovimmat oivallukset eivät välttämättä synny pelkästään pään sisällä.

Oiva näyte käsillä tekemisen merkityksestä oli Helsingin kaupunkisuunnittelun infokeskuksen Laiturin kesäinen näyt-

tely. Siinä emeritusprofessori, arkkitehtuurihistorioitsija **Tore Tallqvist** oli saanut opiskelijansa innostumaan rakentamisen ja arkkitehtuurin menneisyydestä piirroksilla ja pienoismalleilla, joita tekemällä Tallqvistin hiukan omalaatuinen ja kompleksinen teoria sai konkreettisen ilmeen. Lopputulos on visuaalisesti vaikuttava kokoelma opettavia tauluja ja Euroopan rakentumista kuvaava malli. Se, pitääkö teoria kaikilta osin paikkansa, on loppujen lopuksi sivuseikka.

Sivuseikka ei sen sijaan ole maan yhä selvempi jakautuminen taantuviin ja kehittyviin alueisiin. Talouden rautaiset lait suosivat keskittymistä, ei pelkästään meillä vaan koko maailmalla. Keskittyminen ei sinänsä ole pahasta, vaan parhaimmillaan se voi suorastaan pelastaa ilmastokatastrofilta. Keskittymisen hintana ei kuitenkaan saa olla kasvukeskusten vuosikymmenestä toiseen jatkuva asuntopula. Asuntokysymyksen ratkaisemiseen tarvitaan myös historiaa tuntevia arkkitehteja – ja ehkä hieman julkisuutta.

Lauri Jääskeläinen

Puhuttua

Guggenheim Helsinki -museon arkkitehtuurikilpailun ensimmäinen vaihe päättyi syyskuussa. Määräpäivään mennessä arkkitehtuurikilpailuun jätettiin yli 1 715 työtä, mikä tekee siitä yhden kaikkien aikojen suurimmista arkkitehtuurikilpailuista. Media odotetusti innostui ehdotusten määrästä, ja SAFAn puheenjohtajaakin pyydettiin kommentoimaan tuomarointiurakkaa.

YLE uutisoi 17.9. otsikolla **Guggenheimin arkkitehtuurikilpailun tuomaristolla valtava urakka – aikaa on vähän** seuraavasti: "Ehdotuksia tuli 77 maasta, eniten Yhdysvalloista, Italiasta ja Suomesta, Britanniaista, Ranskasta ja Japanista. 11-jäseninen tuomaristo valitsee valtavasta massasta kuusi parasta. 'Siinä täytyy hyvin voimakkaasti luokitella töitä. Täytyy hyvin nopeasti pystyä näkemään, mitkä työt eivät ole millään tavalla mahdollisia, että voi keskittyä niihin töihin, jotka todella ovat ne, joiden parissa arviointia kannattaa jatkaa. Työ tulee kyllä olemaan valtava,' toteaa Arkkitehtiliiton puheenjohtaja **Esko Rautiola**."

Helsingin Sanomat uutisoi 18.9. otsikolla **Konkariarkkitehti Guggenheim-kilpailusta: 95 prosenttia kilpailutöistä on täyttä roskaa** seuraavasti: "Helsinkiin ehkä ja mahdollisesti nousevan Guggenheim-museon tuomaristolla on edessään aivan hillitön, jopa kohtuuton urakka. Arkkitehti **Jan Söderlundin** mukaan yli 1 700 ehdotuksen läpikäyminen kuulostaa kamalalta, mutta työtä helpottaa surkeiden ehdotusten suuri määrä. 'Kokemukseni perusteella 95 prosenttia ehdotuksista on täyttä roskaa. Niistä näkee heti, että ne ovat kopioita jostain aiemmasta rakennuksesta tai sitten pelkkiä kliseitä.' Hän arvioi tuomariston perkaavan kahdessa kuukaudessa viitisenkymmentä työtä, joista todellinen keskustelu käydään. 'Ne työt erottuvat kyllä. Ne ovat itsenäisiä teoksia.'"

Aamulehti uutisoi 17.9. otsikolla **Guggenheim-kisalla hurja suosio – Upeaa, että Helsinki on keskustelun ytimessä: Guggenheim Helsingin arkkitehtuurikilpailuun lähetettiin 1 715 työtä** seuraavasti: "Museosta järjestettyyn avoimeen, kansainväliseen arkkitehtuurikilpailun ensimmäiseen vaiheeseen jätettyjen töiden määrä on suurin koskaan tämänkaltaisessa kilpailussa. 'Olemme erittäin vaikuttuneita kilpailun saamasta ennennäkemättömän innostuneesta vastaanotosta. Tulemme yhdessä yleisön kanssa käymään työt perusteellisesti läpi seuraavien kuukausien aikana,' sanoo Solomon R. Guggenheim -säätiön johtaja **Richard Armstrong**."

Ensimmäiset Arkkitehtuurin Finlandia -palkintoehdokkaat

Ensimmäisestä Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnosta kilpailevat Göstan paviljonki, Kaisa-kirjasto, Puolan juutalaisten historian museo ja Seinäjoen pääkirjasto.

S AFA myöntää Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon tänä vuonna ensimmäistä kertaa. Esiraadin valitsevat neljä palkintoehdokasta ovat Serlachius-museo Göstan paviljonki Mäntässä, Helsingin yliopiston pääkirjasto Kaisa-talo, Puolan juutalaisten historian museo Varsovassa sekä Seinäjoen pääkirjasto Apila. Palkinnon saajan valitsee Aalto-yliopiston taloustieteen professori (Professor of Practice) **Sixten Korkman**. Voittaja julkistetaan 4.11. Musiikkitalolla Helsingissä järjestettävässä tilaisuudessa.

SAFAn hallitus halusi nimetä palkinnon saajan valitsijaksi vaikuttajan, joka on tullut tunnetuksi muun alan kuin arkkitehtuurin asiantuntijana. Valinnalla halutaan korostaa sitä, että laadukas arkkitehtuuri on parhaimmillaan kaikille tilojen käyttäjille avautuva kokemus.

”

ON ILAHDUTTAVAA, ETTÄ
ARKKITEHTUURIMME
UUDISTUU SAMALLA, KUN
OSAAMISEN PERINNE
JATKUU.

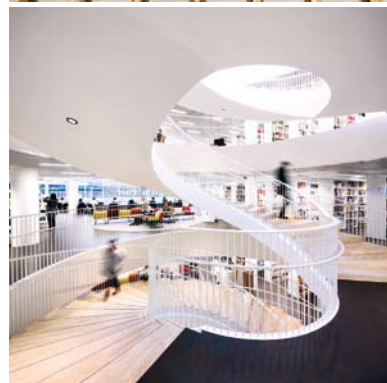
– Arkkitehtien töitä katsellessani kiinnitän omalta osaltani huomiota ainakin kolmeen seikkaan: Mikä on kohteen muotokielen suhde rakennuksen käyttötarkoitukseen? Miten hyvin on kyetty yhdistämään esteettisyys ja toiminnallisuus? Miten kohde istuu

omaan ympäristöönsä? Laadukas arkkitehtuuri on tärkeää, sillä rakennettu ympäristö on laajennettu olohuoneemme, joka vaikuttaa meidän kaikkien viihtyvyyteen. Tämä on yhteinen asia, jota koskevat päätökset vaativat paljon muutakin kuin vain kaupallista harvinaisuutta. Itse haaveilin lukiolaisena arkkitehdin ammatista, mutta totesin taiteelliset lahjani siinä määrin olemattomiksi, että päätin hakeutua muualle, Korkman kertoi suhteestaan arkkitehtuuriin.

Laadukasta julkista rakentamista

Palkinto myönnetään kolmen viime vuoden aikana valmistuneen merkittävän uuden rakennuksen tai rakennusryhmän suunnittelusta tai korjaussuunnittelusta. Valitut ehdokkaat edustavat laadukasta julkista rakentamista. Palkintoehdokkaiden listalle ei tällä kertaa nostettu asuntokohteita.

– Julkinen rakentaminen tarjoaa parhaat mahdollisuudet toteuttaa tuoreita ideoita. Kaikki palkintoehdokkaaksi valitut kohteet on toteutettu arkkitehtuurikilpailujen pohjal-

KUTSU

SAFAn jäsenet ovat lämpimästi tervetulleita osallistumaan ensimmäisen Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon julkistamistilaisuuteen Helsingin Musiikkitalon Black Boxiin tiistaina 4.11. klo 15–17!

Ohjelma:

Klo 15–15.30 kuohuviinitarjoilu

Klo 15.30–17 julkistamistilaisuus, jonka juontaa Minna Joenniemi

ta. Rakennusten suunnittelijat edustavat kolmea eri sukupolvea. On ilahduttavaa, että arkkitehtuurimme uudistuu samalla, kun osaamisen perinne jatkuu, kertoi esiraadin puheenjohtaja, *Arkkitehti*-lehden toimittaja, arkkitehti **Jorma Mukala**.

Esiraadin muut jäsenet ovat Arkkitehtuurimuseon johtaja **Juulia Kauste**, arkkitehti **Esa Ruskeepää** ja Aalto-yliopiston tilasuunnittelun professorina Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulussa toimiva **Pentti Kareoja**. Raadin sihteerinä toimii SAFAn pääsihteeri **Paula Huotelin**.

Palkintoehdokkaat

Göstan paviljonki on Serlachius-museo Göstan laajennus, joka valmistui Mänttään kesällä 2014. Taidemuseon suunnitteli espanjalainen **arkkitehtitoimisto MX-SI**, ja toteutusvaiheessa yhteistyökumppanina toimi **Arkkitehtitoimisto Huttunen-Lipasti-Pakkanen**. Esiraadin perustelujen mukaan Göstan paviljonki ja vanha museorakennus, Joenniemen kartano, muodostavat yhdessä rantaan avautuvan puutarhan kanssa ainutlaatuisen ja mieleen jäävän miljöö.

Kaisa-talo on Helsingin yliopiston pääkirjasto, jossa sijaitsevat humanistiset, oikeustieteelliset, teologiset ja valtiotieteelliset kokoelmat. Rakennuksen on suunnitellut **Anttinen Oiva Arkkitehdit**. Kirjasto avautui yleisölle syyskuussa 2012 osana World Design Capital Helsinki -vuotta. Esiraati arvioi, että kirjasto onnistuu vaikeassa tehtävässään hienosti: se on yhtä aikaa merkkirakennus ja kaupunkimaisen korttelirakenteen jatkaaja.

Seinäjoen kaupunginkirjasto-maakuntakirjaston laajennusosa, kirjasto Apila, avattiin yleisölle elokuussa 2012. Koko pääkirjasto koostuu kahdesta rakennuksesta: **JKMM Arkkitehtien** suunnittelemasta Apilasta ja vanhasta **Alvar Aallon** suunnittelemasta, vuonna 1965 valmistuneesta pääkirjastosta, joka avautuu peruskorjauksen jälkeen vuonna 2015. Esiraati arvioi, että rakennus jatkaa ”kokonaisuudesta pienimpiin yksityiskohtiin” -suunnitteluotteellaan Aallon perinnettä par-

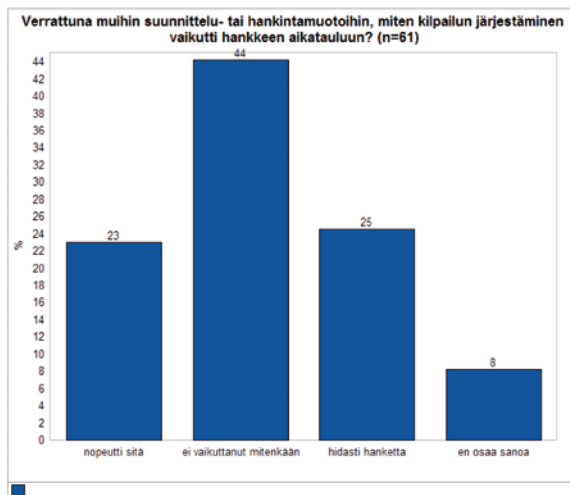
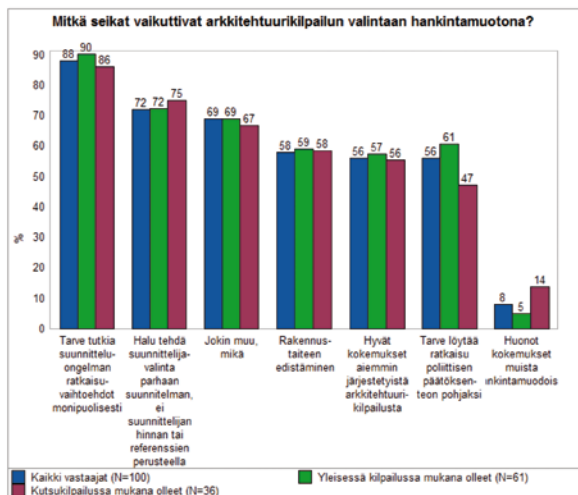
haimmillaan mutta on silti samalla itsetietoisesti 2010-luvun arkkitehtuuria.

Puolan juutalaisten historian museo avasi ovensa yleisölle Varsovassa keväällä 2013. **Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäen** suunnittelema museo sijaitsee paikalla, joka oli aikanaan juutalaisen Varsovan sydän – alueella, jonka natsit muuttivat Varsovan ghetoksi toisen maailmansodan aikaan. Esiraadin perustelujen mukaan rakennus on korkea veisu suomalaisesta osaamisesta: museo välittää universaalin kokemuksen kansallisuuksista tai uskonnoista riippumatta.

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto myöntää merkittävästä uuden rakennuksen tai rakennusryhmän suunnittelusta tai korjaussuunnittelusta. Palkinto voidaan myöntää joko suomalaisen tai ulkomaisen arkkitehdin tai arkkitehtitoimiston Suomeen suunnittelemasta työstä tai suomalaisen arkkitehdin tai arkkitehtitoimiston ulkomaille suunnittelemasta työstä.

SAFAn liittovaltuuston perustaman Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon tarkoitus on lisätä arvostusta luovaa korkealuokkaista arkkitehtuuria kohtaan sekä nostaa esille arkkitehtuurin kulttuurista arvoa ja hyvinvointia lisäävää merkitystä. Palkinnon tunnuksen on suunnitellut graafikko **Aimo Katajamäki**. Tunnuksen inspiraationa on ollut Alvar Aallon SAFAlle piirtämä *Acantus*-lehvä.

Lisätietoa: www.arkkitehtuurinfinlandia.fi

Kilpailut näkyvä ja sujuva hankintamuoto

SAFA teetti arkkitehtuurikilpailujen järjestäjille suunnatun kyselytutkimuksen, jossa selvitettiin kilpailuprosessiin osallistuneiden kokemuksia. Tavoitteena on palautteen pohjalta kehittää järjestäjille tarjottavia kilpailupalveluja.

Puhelinhaastatteluna toteutettuun tutkimukseen kerättiin 100 vastausta viime vuosina arkkitehtuurikilpailujen toteutukseen osallistuneilta henkilöiltä.

Vastaajista 61 oli ollut mukana yleisessä kilpailussa ja 72 kutsukilpailussa. Lähes puolet (40 %) vastanneista oli ollut mukana tontinluovutuskilpailussa, ja lisäksi moni (72 %) ilmoitti osallistuneensa muun tyyppisiin kilpailuihin, kuten aate- ja ideakilpailuihin.

Paras keino monipuoliseen ongelmanratkaisuun

Tärkeimmäksi syyksi arkkitehtuurikilpailun järjestämiseen nousi tarve tutkia suunnitteluongelman vaihtoehtoja monipuolisesti. Toiseksi tärkeimpänä pidettiin halua tehdä suunnittelijavalinta parhaan suunnitelman, ei suunnittelijan hinnan tai referenssien perusteella. Muina syinä mainittiin muun muassa hankkeen näkyvyyden parantaminen ja alueen imagon kohottaminen.

Kutsukilpailun valinneet puolestaan perustelivat valintaansa ensisijaisesti sillä, että kilpailuun haluttiin saada rajattu

määrä ehdotuksia. Lisäksi haluttiin varmistaa etukäteen suunnittelijoiden kokemus ja pätevyys.

Yleisen arkkitehtuurikilpailun järjestämisestä koituvia kustannuksia pidettiin ehdotusten määrään, laatuun ja hankkeen kokonaiskustannuksiin nähden enimmäkseen kohtuullisina (67 %). Valtaosa (82 %) piti kohtuullisina myös palkintosummia. Kutsukilpailujen kustannuksia koskevat vastaukset olivat samansuuntaiset.

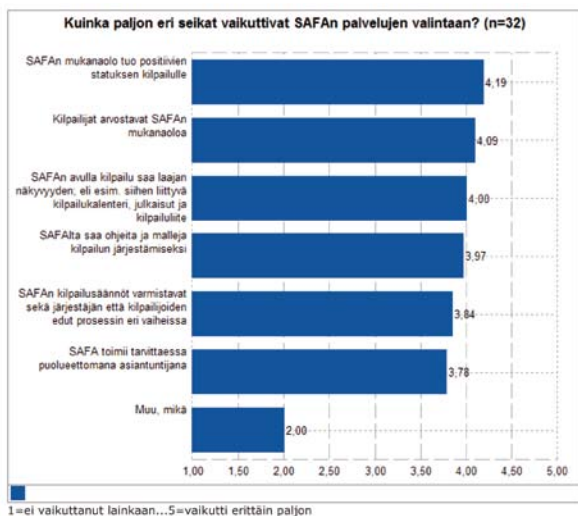
Myytti hitaudesta voidaan unohtaa

Vastaajista peräti lähes puolet (44 %) oli sitä mieltä, että kilpailun järjestäminen ei vaikuttanut hankkeen aikatauluun suuntaan tai toiseen. Neljännes sen sijaan arveli, että kilpailu nopeutti hanketta, ja vain neljännes arvioi kilpailun hidastaneen prosessia. Myytti hitaista ja raskaista arkkitehtuurikilpailuista lienee ainakin tämän kyselyn valossa vailla pohjaa.

Myös arviointiprosessia pidettiin hyvänä. Yleiseen kilpailuun osallistuneista vastaajista lähes kaikki (97 %) pitivät sitä sujuvana ja kutsukilpailujenkin vastaajista valtaosa (89 %). Kysymykseen, vastasiko kilpailun tulos sille asetettuja tavoitteita, 79 prosenttia vastaajista ja lähes yhtä moni kutsukilpailujen vastaajista vastasi kyllä.

Tuomariyöskentelylle huippuarvosanat

Vastaajat pitivät merkittävämpänä syynä yhteistyökumppanuudelle SAFAn kanssa sitä, että SAFAn mukanaolo tuo kilpailulle positiivisen statuksen. Toiseksi eniten painottui se, että

kilpailijat arvostivat SAFAn mukanaoloa. Kolmanneksi tärkeimmäksi syyksi nousi kilpailujen saama laaja näkyvyys SAFAn julkaisujen kautta.

SAFAsta saatua kilpailupalvelua pidettiin laadukkaana: 94 prosenttia yleisten kilpailujen ja 92 prosenttia kutsukilpailujen vastaajista oli tyytyväisiä saamaansa palveluun. Samansuuntaisesti suhtauduttiin myös SAFAn palkkioon.

Kaikkein yksimielisin arvio annettiin tuomarityöskentelystä: kaikki niin yleisten kuin kutsukilpailujen vastaajista olivat tyytyväisiä SAFAn tai kilpailijoiden nimeämien tuomarien työskentelyyn. Lähes yhtä ehdoton enemmistö piti heille maksettua palkkiota oikean suuruisena.

Kehittämisideoitakin saatiin. Niistä huomattava osa koski kilpailupalvelujen joustavuuden lisäämistä tavalla tai toisella. Pienempiä kohteita varten kaivattiin "kevennettyjä kilpailumuotoja", joita voitaisiin toteuttaa nopeammin ja jotka olisivat myös palkkioiltaan pienempiä. Kutsukilpailujen vastaajat kehittivät SAFAA muun muassa edistämään kilpailujen kaksivaiheisuutta.

SAFAssa on syksyn aikana käynnistynyt kilpailupalvelujen tuotteistamishanke, jonka ensimmäinen vaihe alkaa olla lopusuoralla. Hankkeessa on pureuduttu juuri toivotunlaisiin uudistuksiin ja palvelujen paketointiin tilaajan kannalta helpommiksi kokonaisuuksiksi. Hankkeen tuloksista ja viemisestä käytäntöön tiedotetaan lisää vuodenvaihteen jälkeen.

Päivi Virtanen

YLEISEN ARKKITEHTUURIKILPAILUN JÄRJESTÄMISESTÄ KOITUVIA KUSTANNUKSIA PIDETTIIN EHDOTUSTEN MÄÄRÄÄN, LAATUUN JA HANKKEEN KOKONAISKUSTANNUKSIIN NÄHDEN ENIMMÄKSEEN KOHTUULLISINA.

30/10

ArchiCAD 18 -webinaari
torstai 30.10.2014 klo 14-16

Etkö ole vielä nähnyt uutta ArchiCAD 18:aa? Ei hätää, sillä voit tutustua siihen kätevästi myös suomenkielisessä webinaarissa. Tervetuloa!

Ilmoittautuminen
www.mad.fi/rs18 | mad@mad.fi | 020 741 9700

Katsaus menneeseen,
valmistautumista tulevaan

EUROPAN

Inter-Sessions Forum

Kansainvälisen Europan-kilpailun Inter-Sessions Forum kokoontui Italian kesäisessä Paviassa syyskuun lopussa teemalla *Adaptable city*. Viikon mittainen tapahtuma käynnistyi Pavian yliopiston kanssa yhteistyössä järjestetyllä workshopilla, johon oli kutsuttu kaikki Europan 12 -kilpailun voittajat ja kunniamaininnan saaneet suunnittelijat.

Workshopissa suunnittelijat pohtivat työryhmissä Pavian kaupungin kehittämisen haasteita ja ideoivat niin kaupungin läpi kulkevan Ticino-joen identiteettiä kuin yliopistokampuksen liittämistä kaupungin historialliseen keskusta. Nelipäiväisen workshopin päätteeksi kukin työryhmä esitteli ideansa kaupungin edustajille.

Varsinaisen tapahtuman ensimmäisenä päivänä tarkasteltiin Europan 12 -kilpailun voittaneiden ehdotusten etenemistä konkreettisiksi hankkeiksi. Ääneen pääsivät voittaneet suunnittelijat, kaupunkien kaavoittajat sekä hankkeiden vetäjät.

Raikkaita ideoita

Europan-kilpailun tavoitteena on löytää uusia, raikkaita ideoita sekä muuttaa ideat osaksi rakennettua ympäristöä. Parhaimmillaan se myös kehittää kaupunkien käyttöön prosesseja ja toimintatapoja hankkeiden toteuttamiseksi.

Monet Europan 12 -kilpailun ehdotuksista sisälsivät innovatiivisia ja uudenlaisia lähestymistapoja kaupunkien ongelmien ratkaisemiseen. Niissä tarkasteltiin myös olemassa olevan rakennuskannan ja täydennysrakentamisen yhteensovittamista kestävästi.

Ylin kuva: Pavian kaupungin isännöimä iltajuhla Castello Visconteossa.

Keskellä: Seinäjoen edustaja Martti Norja työpajassa muiden eurooppalaisten edustajien kanssa Università di Paviassa.

Alhaalla: Martti Norja, Jarmo Raveala ja Helsingin Europan 12 -kohteen voittajat Jonna ja Kia Taegen.

Europar 12 -kohde Helsingissä on hieno esimerkki. Voittaneen ehdotuksen tekijä, arkkitehti **Jonna Taegen** ja Helsingin kaupungin Tilakeskuksen hankesuunnittelupäällikkö **Jarmo Raveala** esittelivät, miten alueen suunnittelu on edennyt kilpailuvaiheen jälkeen ja miten olemassa olevat sairaalarakennukset ja uudisrakentaminen voisivat strategisesti nivoutua toisiinsa alueen kehittämisessä, kun tulevien rakennusten käyttötarkoituksista ei vielä ole tarkkaa tietoa.

Europar 13 -kohde Seinäjoella

Tapahtuman toisena päivänä tarkasteltiin tulevaan Europar 13 -kilpailuun jo ilmoittautuneiden kaupunkien kohteita ja niille laadittavia ohjelmia. Asemakaava-arkkitehti **Martti Norja** Seinäjoelta esitteli kaupungin tulevan tontin erityispiirteitä yhdessä muiden eurooppalaisten edustajien kanssa.

Europar 13 käynnistyy vuoden 2015 maaliskuussa ja tulee sisältämään useita haastavia tontteja ympäri Eurooppaa nuorten, alle 40-vuotiaiden arkkitehtien suunniteltaviksi. Kuten aikaisemmilla kerroilla, tonttien koot vaihtelevat suurista, merkittävistä kaupunkialueista pieniin tontteihin, joissa rakennussuunnittelu on korostuneessa roolissa. Europar on ollut merkittävä ponnahduslauta niin nuorille arkkitehteille kuin myös mielenkiintoisille uusille ideoille ja lähestymistavoille kaupunkien kehittämisessä.

Europar 13 -kilpailuun voi ehdottaa kohteita vielä marraskuun 2014 ajan. Lisätietoja kilpailusta ja aikataulusta osoitteessa www.europar.fi tai www.europar-europe.eu.

Karin Krokfors, puheenjohtaja

Mari Koskinen, pääsihteeri, Europar Suomi Finland

Foorumin jälkeen tutustuimme 1993 järjestetyn Europar 3 -kilpailun voittaneeseen kohteeseen Quarratassa. Katukyltti löytyi arkkitehti Jarmo Ravealan suunnitteleman näyttelyrakennuksen seinältä.

SAFA – RIL: PÄÄSUUNNITTELIJAN AJANKOHTAISPÄIVÄ

- 8.30 Ilmoittautuminen ja aamukahvi**
- 9.00 Muutokset määräyksissä**
MRL, MRA, uudet asetukset ja RakMK A1 ja A2
Rakennusneuvos *Aila Korpivaara*
Ympäristöministeriö
- 10.00 Tauko**
- 10.15 Energiämääräykset korjausrakentamisessa**
Energiatodistus
Yli-insinööri *Jyrki Kauppinen*
Ympäristöministeriö
- 11.15 Lounas**
- 12.15 Uusi KSE pääsuunnittelun näkökulmasta**
Toiminnanjohtaja *Vesa Juola*
Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL
- 12.55 tauko**
- 13.05 Pääsuunnittelijan vastuu hankkeen muita osapuolia kohtaan ja mahdollisuudet vastuun rajoitukseen**
Pääsuunnittelun viimeaikaiset oikeustapaukset
OTM, dipl.ins. *Katja Lehtonen*
Asianajotoimisto Castren & Snellman
- 14.30 Kahvitauko**
- 14.45 Pääsuunnittelijan ja rakennusvalvonnan yhteistyö:**
Ennakoivalla laadunohjauksella lisäarvoa
rakennusten elinkaareen
Tulevaisuuden talojen haasteet- hallintaanko riskit?
Laatupäällikkö, DI *Pekka Seppälä*
Oulun kaupungin rakennusvalvontavirasto
- 15.45 Pääsuunnittelun esimerkkejä**
arkkitehti SAFA *Sampo Valjus*
Arkkitehtuuritoimisto Seppo Valjus Oy
- 16.15 Loppukeskustelu ja kysymyksiä**

4.12.2014

**Original Sokos Hotel Arina,
Isokatu 24, Oulu**

KOHDERYHMÄ

- Päivityskoulutus on suunnattu pääsuunnittelijan pätevyyden omaaville ja muille aiheesta kiinnostuneille.

OSALLISTUMISMAKSUT

- Osallistumismaksu on RILin ja SAFAn jäsenille 340 eur (+ alv 24 %),
- muut 410 eur (+ alv 24 %).
- Osallistumismaksu sisältää myös ohjelmaan merkityt tarjoilut sekä opetusmateriaalin.

ILMOITTAUTUMINEN

- Ilmoittautumiset kaksi viikkoa ennen tilaisuutta RILIin osoitteessa:

**[www.ril.fi/fi/koulutus/
suunnittelijakoulutus/
paasuunnittelijan-ajankohtaispaiva](http://www.ril.fi/fi/koulutus/suunnittelijakoulutus/paasuunnittelijan-ajankohtaispaiva)**

PERUUTUKSET:

veloituksetta viimeiseen ilmoittautumispäivään mennessä, sen jälkeen veloitetaan peruutuskuluina 50 % osallistumismaksusta.

LISÄTIETOA:

- Koulutusvastaava Pia Selroos, pia.selroos@safa.fi, puh. 041 528 2952
- koulutussihteeri Kirsti Tikkanen, kirsti.tikkanen@ril.fi, puh. 040 7433 474

KILPAILUT

ALOITUS

SISÄÄNJÄTTÖ

Yleiset kilpailut

• Kouvolan Keskustakorttelit	4.11.2014	5.2.2015
• Kuopion Mölymäen alue	1/2015	4/2015
• Pietarsaaren Siikaluodan alue	1/2015	4/2015

Sisään jätetyt yleiset kilpailut

• Akaan Toijalan keskusta	9.6.2014	1.10.2014
• Lapin keskussairaalan laajennus, 1. vaihe	3.3.2014	9.6.2014
• Guggenheim Helsinki	4.6.2014	10.9.2014

Kutsukilpailut

• Hämeenlinnan asemanseutu	17.4.2014	22.8.2014
• Kouvolan Brankkarin alue	20.8.2014	15.10.2014
• Helsingin yliopiston hallintorakennus, Yliopistonkatu 4	16.6.2014	31.10.2014
• Pukinmäen Isopellontien SUTA-kilpailu (Ilmoittautumishakemukset 17.11.2014 mennessä)	12/2014	2/2015
• HUS: Traumakeskus-Syöpäkeskus uudisrakennus (Ilmoittautumishakemukset 13.11.2014 mennessä)	2/2015	6/2015

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA: www.hankintailmoitukset.fi, SIMAP: simap.europa.eu

Linkkejä kilpailuihin: www.safa.fi/kilpailut

EUROPAN 13

Maaliskuussa 2015 käynnistyvään EUROPAN 13 –kilpailuun on jo ilmoittautunut nelisenkymmentä kaupunkia eri puolilta Eurooppaa. Sopivia kohteita voi vielä ehdottaa **marraskuuhun 2014 asti**.

Lisätietoja kilpailusta ja aikataulusta www.europan.fi tai www.europan-europe.eu.

Portteja ja vartijoita

Vaikka rakentamisen laatu onkin parantunut, se ei julkisen keskustelun valossa vieläkään vastaa alan tahtoa.

Portinvartijoiksi kutsutaan ammattiryhmiä tai henkilöitä, jotka voivat asemansa ja toimenkuvansa puolesta ohjata muita ihmisiä tiettyihin päätöksiin. Rakentamisessa on paljon portinvartijoita. Esimerkiksi laadusta päätetään tietyillä porteilla, joilla kaikilla on oma vartijansa. Laadun kannalta tärkeitä portteja ovat esimerkiksi hankkeen laatutavoitteiden asettaminen, suunnittelijavalinnat, toteuttajien valinnat ja toteutuksen valvonta. Mikään näistä porteista ei saa vuotaa.

Kun hyvät päätökset eivät riitä

Rakennusalalla on tehty joukko onnistuneita päätöksiä harmaan talouden kitkemiseksi. Tällaisiksi ovat osoittautuneet esimerkiksi tilaajavastuu- ja veronumeropalvelut sekä muutamit vapaaehtoiset pätevyysien sertifiointijärjestelmät.

Samanlaisia ja yhtä tehokkaita toimenpiteitä ei kuitenkaan ole onnistuttu luomaan lopputuotteen konkreettisen laadun parantamiseksi, vaan on jouduttu pitäytymään sääntelyn liisämisessä ja jälkikäteen virheisiin puuttuvissa korjaustoimenpiteissä. Iso muutos alan itseohjautuvaan laadunvalvontaan näyttää olevan erittäin vaikea toteuttaa. Syvään juurtuneiden asenteiden muuttaminen on hankalaa.

Laatu kiteytyy tilaajan tahtoon

Kun rakentamisen päätöksenteon paikkoja ajatellaan portteina ja päätöksentekijöitä portinvartijoina, on helppo huomata, kuinka ratkaisevan tärkeitä päätöksentekijät ovat laadun kan-

nalta. Tarvitsee vain ajatusleikkinä miettiä, miten vaikuttaisi rakentamisen laatuun, jos jokin portti avattaisiin ja siltä poistettaisiin vartija tai vartijana voisi toimia kuka tahansa.

Laatu kiteytyy tilaajan tahtoon, suunnitelmiin, toteuttamiseen ja toteutuksen valvontaan ja henkilöityy rakennushankkeeseen ryhtyvässä, pääsuunnittelijassa ja rakennustyöstä vastaavassa työjohtajassa.

Hyviin päätöksiin tarvitaan osaamista

Kaikkien mainittujen henkilöiden tehtävä on suurelta osalta johtamistehtävä, ja johtamistehtävässä kokemuksella on tärkeä rooli. Kokemuksen avulla henkilö pystyy ennakoimaan

”

PITÄISIKÖ RAKENTAMISEN
LAATUKETJUN PARANTAMISESSA
VIHDON USKALTA Kokeilla
KOURIINTUNTUVIA TOIMENPITEITÄ?

sitä, mitä hankkeessa tulee tapahtumaan, ja pystyy löytämään nopeasti ratkaisun yllättäviinkin tilanteisiin.

Pääsuunnittelijan kokemuksen pitää tulla sekä suunnittelehtävistä että johtamistehtävistä. Vaikka tilaaja olisi kokenut ja vaikka käyttäjät olisivat kokeneita, tavoitteiden yhteensovittaminen ei onnistu ilman pääsuunnittelijan apua. Kaikissa hankkeissa on tiettyjä olennaisia tietoja, joita tarvitaan suunnittelun lähtökohdaksi.

Annetaan laadulle mahdollisuus

Pitäisikö rakentamisen laatuketjun parantamisessa vihdoin uskaltaa kokeilla kouriintuntuvia toimenpiteitä? Rakentamisen ketjuun ei niinkään tarvitse keksiä uusia toimijoita, vaan ennemminkin tulee huolehtia siitä, että varmistetaan nykyisten kyky hoitaa tehtävänsä kunnolla.

Mitpä jos suunnattaisiin huomio rakentamisen laadun portinvartijoihin ja huolehdittaisiin siitä, että portinvartijoina voisivat toimia vain sellaisiksi pystyvät toimijat, joilla olisi todistettavasti tehtävään tarvittava osaaminen ja kokemus ja näihin perustuva lupa toimia? Tällä tavalla voisimme antaa laadulle edes mahdollisuuden.

Vesa Juola

ATL-palsta

PALSTALLA UUTISOIDAAN
SUUNNITTELU- JA
RAKENTAMISALAN SEKÄ
JÄRJESTÖKENTÄN
AJANKOHTAISISTA
AIHEISTA.
LISÄKSI ILMOITAMME
HALLITUKSEN TÄRKEISTÄ
PÄÄTÖKSISTÄ,
VUOSIKOKOUKSESTA,
MIELENKIINTOISISTA
KURSSEISTA
JA KOULUTUKSISTA
SEKÄ MUISTA ALAN
TAPAHTUMISTA.

JUTTUVINKIT JA PALAUTE:
TOIMISTO@ATL.FI

SEURAA NÄITÄ

- Kiinteistö- ja rakentamisfoorumi KIRA-foorumi on teettänyt eduskuntapuolueiden myötävaikutuksella selvityksen puolueiden kiinteistö- ja rakentamisalaa koskevista painotuksista.
- Selvityksen pohjalta tehty julkaisu on *Maata rakentamassa – eduskuntapuolueiden linjauksia rakennetun ympäristön tulevaisuudesta*. Selvityksen ovat toimittaneet Linda Kärkkäinen ja Matti Mannonen.

Gyptone akustiikkaratkaisut

Työn helppouden, sisäilman ja ympäristön ehdoilla

Testattu, toimiva

Gyptone-ratkaisujen akustiset ominaisuudet antavat erinomaisen lähtökohdan toimivien tilojen suunnitteluun. Activ'Air tuotteidemme avulla otat samalla hyvän sisäilman vaatimukset aiempaa paremmin huomioon.

Estetiikkaa yhtenäisten pintojen ja selkeiden kuviotyyppien avulla

Suunnittelija saa aikaan näyttävän ja samalla toimivan kokonaisuuden valmiiksi ajatelluilla ratkaisuilla. Gyptonen internet-sivustolla voit tutustua vakiotuotteisiin interaktiivisen 3D-tuotegallerian avulla. Sivuilta löydät myös sähköisen Gyptone Käsikirjan, joka auttaa sinua suunnittelussa ja ideoinnissa www.gyptone.fi.

Gyptone-kirjan lisäksi löydät nyt helposti uusia referenssikuvia Windows -sovelluksena osoitteesta <http://gallery.gyptone.com> ja iPad Storesta haulla: Gyptone.

Budjettihinnat ja kustannusarviot

www.fmclaskentapalvelut.fi

**KUSTANNUSHALLINNAN
ASiantuntijapalvelut**

- Rakennushankkeiden budjettiarviot
- Vertailulaskelmat
- Tarkat kustannusarviot
- Laserkeilaus ja inventointimallinnus
- Rakennusriitojen selvitykset

FMC Laskentapalvelut
FMC GROUP

KUIN OSA OMAA TIIMIÄSI

Pyörille oma säilytysteline

Helppokäyttöinen ovella® PyöräNoja PN-10

Koukku pitää pyörän pystyssä jo lukitusvaiheeseen asti. Joustavaa toimintatilaa jää riittävästi kun pyörät eivät ole kallellaan telineessä.

www.ovella.fi
p. 09-3877197

Rakennusten suojaus

 HANSAMEX OY

- törmäyssuojat, käsijohteet
- biostaattiset kestopinnoitteet
- räjähdys- ja savunpoistoluukut

Kuormatie 14 • 03100 Nummela
p. 09-5655 010
e-mail. info@hansamex.fi

Harkkotuotteet

HB-MOSAIKKI
HB-MOSTONE MOSAIKKIBETONILAATTA

**Kotimaisuutta
joka askeleella!**

HB
www.hb-betoni.fi

Opastekilpiä

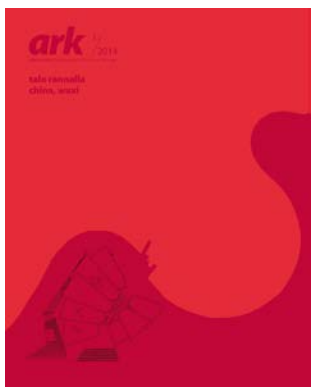
KIINTEISTÖJEN OPASTEET

Opasteita jo
vuodesta
1951

VERSAALI OY

Teollisuustie 10-14
01800 Klaukkala
puh. 09-2766 010
myynti@versaali.fi
www.versaali.fi

ark
talo, tanssilla,
elämä, arki

ark.fi

Lue myös näköislehti.

KOKKOLAN KAUPUNKI
KARLEBY STAD

Kokkolan kaupunki julistaa haettavaksi

KAAVOITUSPÄÄLLIKÖN VIRAN

Kaavoituspäällikkö toimii kaavoituspalvelut -vastuualueen esimiehenä sekä suunnittelee ja ohjaa vaativia kaavoitus- ja kaupunkisuunnitteluhankkeita.

Kaavoituspalvelujen tehtäviin sisältyy mm. huolehtiminen asema- ja yleiskaavojen laadinnasta sekä suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamislupien valmistelusta. Kaavoituspäällikkö toimii maankäyttö- ja rakennuslain 20 §:n edellyttämänä kunnan kaavoittajana.

Kelpoisuusvaatimuksena on mm. monipuolinen, vähintään viiden vuoden kokemus kaavoitustöistä ja kokemus esimiestyöstä tai muutoin osoitettu kokemus työyhteisön ja työprosessien johtamisesta.

Hakuaika päättyy 27.10.2014 kello 16.00. Hakemukset ensisijassa sähköisesti Kuntarekryn kautta osoitteessa www.kuntarekry.fi. Lisätietoja www.kuntarekry.fi ja kaupungin verkkosivuilla www.kokkola.fi > Avoimet työpaikat.

TunnustusPAANU 2014

Kestävän kehityksen tunnustuspalkintoehdokkaita etsitään

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA jakaa vuosittain tunnustuspalkinnon, jonka tarkoituksena on nostaa esiin hyviä esimerkkejä kestävän kehityksen toteuttamisesta rakennusalaalla sekä lisätä keskustelua ekologisen rakentamisen tilasta. Vuodesta 2014 lähtien TunnustusPAANU jaetaan kiertopalkintona.

Kestävä kehitys on yleisesti hyväksytty keskeiseksi tavoitteeksi rakennusalaalla, mutta käytännön suunnittelussa ja rakentamisessa tavoitetta ei aina saavuteta. Keskustelu rakentamisen ja yhdyskuntasuunnittelun ympäristövaikutuksista on yhä tarpeellisempaa. Tarvitaan innostavia tekoja ja uusien toteutustapojen esittelyä – positiivisia signaaleja siitä, että ympäristön huomioon ottaminen on mahdollista suunnittelun ja rakentamisen

kaikilla tasoilla.

Tunnustus voidaan myöntää sellaiselle yritykselle, yhteisölle tai yksityiselle henkilölle, joka toiminnallaan on edistänyt kestävän kehityksen toteuttamista rakennetussa ympäristössä ja on siten tarjonut esimerkin kaikille rakennusalan toimijoille.

Tunnustus jaetaan vuosittain. Ehdotuksia tunnustuksen saajaksi voivat tehdä kaikki SAFAn jäsenet. Tunnustuksen saajan valitsee ehdotusten joukosta raati, jonka muodostavat kestävän kehityksen alaoston EKO-SAFAn johtokunta sekä SAFAn hallituksen edustaja.

Ehdota vuoden 2014 TunnustusPAANUn saajaa **20.11. mennessä!** Lähetä ehdotuksesi ja lyhyt selitys sähköpostilla osoitteeseen emma@studiopuisto.fi tai postilla osoitteeseen Emma Johansson, Mikkolantie 3 as 2, 00640 Helsinki. (Emma Johansson on EKO-SAFAn puheenjohtaja.)

Puolustushallinnon rakennuslaitos on puolustusministeriön alainen laitos. Rakennuslaitos vastaa puolustushallinnon kiinteistö- ja ympäristöalan asiantuntija- ja hankintatehtävistä sekä palvelutuotannon järjestämisestä. Liikevaihtomme oli 2013 n. 173 milj. € ja henkilöstömme määrä n. 815, joista rakennuttamistoiminnan osuus on n. 7,8 milj. € ja 22 henkilöä.

Etsimme rakennuttamisen toimialalle

RAKENNUTTAJA-ARKKITEHTIA tai -INSINÖÖRIÄ monipuolisiin projektinjohto- ja asiantuntijatehtäviin

Työavain 250-488-14

Tarjoamme näköalapaikan maamme rakentamiseen ja mahdollisuuden työskennellä ajanmukaisin välinein itseään ja työympäristöään kehittäen. Keskusyksikkömme sijaitsee Haminassa. Etätö Helsingin tai Kymenlaakson alueella on mahdollista joustavin sopimusehdoin tukeutuen toimipisteisiimme.

Hakijalta edellytämme tehtävän mukaista tutkintoa ja suunnittelu-, rakennuttamis- tai muuta tehtävään soveltuvaa työkokemusta vähintään 5 vuotta, Suomen kansalaisuutta, suomen tai ruotsin kielen erinomaista ja toisen kotimaisen kielen vähintään tyydyttävää suullista ja kirjallista taitoa sekä maanpuolustusmyönteisyyttä.

Toivomme hakijalta yhteistyökykyä, innostunutta, ennakkoluulotonta ja kehityshaluista asennetta sekä englannin kielen tyydyttävää taitoa.

Palkkaus määräytyy Rakennuslaitoksessa käytössä olevan valtion palkkausjärjestelmän mukaisesti tehtäväkohtaisesta ja henkilökohtaisesta palkanosasta. Työsuhde alkaa **01/2015** tai sopimuksen mukaan.

Lisätietoja tehtävistä ja hakumenettelystä antaa toimialajohtaja Raimo Jokela, puh. 0299 83 1320, email: raimo.jokela@phrakl.fi.

Katso tarkemmat tehtäväkuvaukset osoitteesta www.valtiolle.fi tehtävän työavaimen mukaan.

Hakuaika päättyy maanantaina 17.11.2014 klo 16:15.

PUOLUSTUSHALLINNON
RAKENNUSLAITOS

Rennosti mökkilomalle

A-lomien mökeissä pääsee nauttimaan oman mökin rauhasta ja helposta lomasta. Läheltä löytyvät mainiot ulkoilumaastot ja puhdas luonto, kiinnostavat kulttuurinähtävyydet ja tapahtumat.

A-lomat on huolehtinut puolestasi monesta

- viihtyisä ja lämmin mökki
- tyylikäs sisustus ja laadukas varustelu
- akavalaisille kilpailukykyinen hintataso
- hyviä tarjouksia peruutusviikoille.

A-lomat ry
Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki
p. 09 4270 1040
info@a-lomat.fi
www.a-lomat.fi

L Arkkitehdit hakee

- kokenutta asuntosuunnittelijaa
- 3D visualisoijaa / mallintajaa

mukavaan joukkoomme osallistumaan mielenkiintoisiin ja haastaviin projekteihin niin Suomessa kuin ulkomaillakin.

Hakemukset ja portfolioit sähköpostilla
hakemukset@l-ark.fi

Lisätietoja:
Robert Trapp, 040 9022 613
L Arkkitehdit Oy

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Lappeenrannan kaupunki hakee

KAAVOITUSARKKITEHTIA

monipuolisiin maankäytön suunnittelutehtäviin.
Työtehtävät painottuvat asemakaavoitukseen.

Hakemukset 17.11.2014 klo 12.00 mennessä.

Lisätietoja ja hakuohjeet avoimena olevasta
virasta www.lappeenranta.fi > avoimet
työpaikat tai www.kuntarekry.fi

TEKNINEN TOIMI

www.lappeenranta.fi

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO
TAMPERE UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

TENURE TRACK -tehtävä, arkkitehtuuri- ja kaupunkitutkimus

Etsimme lahjakasta tutkijaa ja arkkitehtuuri- ja kaupunkitutkimuksen alueellista ja kansainvälistä verkottajaa. Sijaintipaikkana on Seinäjoen yliopistokeskus sekä TTY:n arkkitehtuurin laitos Tampereella.

Tehtävä täytetään tenure track -menettelyllä Associate Professor tai tenured Professor -tasolle. **Katso työpaikkailmoitus kokonaisuudessaan ja jätä hakemus TTY:n sähköisellä lomakkeella osoitteessa www.tut.fi/openpositions. Hakuaika päättyy 10.11.2014.**

ARKCons Oy on nopeasti kasvava mallintamiseen panostava arkkitehtitoimisto.

Haemme ulospäinsuuntautunutta, itsenäiseen työskentelyyn pystyvää kokenutta pääsuunnittelijaa sekä projektiarkkitehtiä.

Sinä joka olet työillesi omistautunut ja innostunut, olet oikea henkilö joukkoomme.

Arvostamme kokemusta, tahtoa ja ylpeyttä omasta työstä sekä sosiaalisia taitoja toimia suunnitteluryhmässä sekä asiakkaiden parissa.

Työskentelemme ArchCad ja Autocad ohjelmistoilla.

Hakemukset, CV ja portfolio osoitteeseen:
johanna.lappalainen@arkcons.fi
Gsm 050 533 0301

ARKCons Oy
Olarinluoma 7
02200 Espoo
www.arkcons.fi
www.procofin.fi

STUDIO PUISTO

**Haemme kestävästä
rakentamisesta innostunutta ja
hyvät visualisointitaidot omaavaa
opiskelijaa tai nuorta arkkitehtiä
mukaan tiimiimme.**

Hakemukset ja portfolio
work@studiopuisto.fi
www.studiopuisto.fi

MYYDÄÄN ASUNTO

**Ruoholahdessa 2-kerroksinen Hitas-asunto:
4h, k, kh+s, 2 wc. 109,5 m². Ylin 6. ja 7. kerros,
parveke ja 2 terassia yht. 35 m².**

Avarat näkymät kanavalle ja merelle.
Metro ja ratikka n. 200 metrin päässä, päiväkodit ja koulut
lähellä. Jaalaranta 6 B 30.

Tiedustelut: Jan Olin 050 5846841
Jatta Olin 050 3444421

TILITOIMISTO A-PALVELU OY

Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI
puh. (09) 680 1368
tilitoimisto@apalvelu.fi

Lisää työpaikkoja SAFAn verkkosivuilla **www.safa.fi**

Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulussa on avoinna

kaksi lehtorin tehtävää

Lehtoraattien alat ovat: Arkkitehtuurin historia ja Yhdyskuntasuunnittelu. Tehtävät ovat työsuhteisia ja sijoittuvat Aalto-yliopiston lehtorien urajärjestelmään pätevyytensä perusteella yliopisto-opettajaksi, yliopistonlehtoriksi tai vanhemmaksi yliopistonlehtoriksi. Tehtävät ovat joko määräaikaisia (5 vuotta) tai toistaiseksi voimassa olevia ja ne täytetään 1.1.2015 lähtien tai sopimuksen mukaan.

Hakuaika päättyy sunnuntaina 9.11.2014.

Lisätiedot: aalto.fi/fi/current/jobs

Aalto-yliopisto on suomalaisille vahvuuksille rakentuva kansainvälinen yliopisto, jonka muodostavat arvostetut ja perinteikkäät korkeakoulut teknillistieteellisellä, kauppatieteellisellä sekä taideteollisuuden alalla. Aalto-yliopisto hyödyntää aktiivisesti monitieteistä ja monitaiteista luonnettaan. Perus- ja jatko-opiskelijoita uudessa yliopistossa on noin 20 000 ja henkilöstöä 5000, joista professoreja noin 370.

Aalto-yliopisto

aalto.fi

Lisää työpaikkoja SAFAn verkkosivuilla
www.safa.fi

MYYDÄÄN

ArchiCAD 14-FIN verkkolisenssi 5 käyttäjälle

Lisäksi ohjelmat: VBEG Virtual Explorer
ja Artlantis Studio3 verkkolisenssi (3 käyttäjälle)

HINTA 11 300 euroa

Tiedustelut: P. Luminen 044 9747 848
Arkkitehtitoimisto Lumiset Oy – Tampere

MYYDÄÄN

ArchiCAD 18 -lisenssi / 3500€ + ylläpito ja
ArchiCAD 18 3:n verkkolisenssi
/ 9540€ + ylläpito

Yhteydenotot: gsm 0400707522 tai arkit@arkit.fi

Naantalin kaupunki hakee ympäristöviraston
maankäyttöosastolle vakituiseen toimeen

KAAVOITUSARKKITEHTIA

Kaavoitusarkkitehdin tehtäviin kuuluvat asema-kaavoitukseen liittyvät suunnittelutehtävät, kaupungin keskustan kehittämiseen liittyvät tehtävät ja osallistuminen rakennusvalvonnassa suunnittelun ohjaustyöhön.

Kelpoisuusvaatimuksena on yliopistossa tai teknisessä korkeakoulussa suoritettu arkkitehdin tutkinto ja käytännön kokemus kaavoitustyöstä. Palkkaus määräytyy teknisten sopimuksen mukaisesti. Hakijalla on mahdollisuus esittää oma palkkatoivomus. Arvostamme kaupunkisuunnittelu- ja kaavoituskokemuksen lisäksi hyviä tietoteknisiä valmiuksia.

Valitun henkilön tulee ennen toimen vastaanottamista toimittaa hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan. Tehtävään liittyy neljän kuukauden koeaika. Hakemukseen on liitettävä kelpoisuutta osoittavat todistukset ja nimikirjaote tai ansioluettelo.

Lisätietoja antavat kaupunginarkkitehti Kirsti Junttila puh. 050 339 0521 ja maankäyttöpäällikkö Elise Lehikoinen puh. 050 464 9906 tai sähköposti etunimi.sukunimi@naantali.fi.

Hakuaika päättyy 3.11.2014

Lisätiedot ja hakuohjeet:

www.naantali.fi/tyopaikat

nasta työpaikka - aurinkoinen fiilis

Pienoismallitoimisto HELIÖVAARA
www.jaakkoheliovaara.fi

050 4337 499
CNC-työstöt

HP suosittelee Windows-käyttöjärjestelmää.

Make it matter.

ZZZZZZZZZZZZZZZZZZ

Uusi HP Z-sarja jättää aikaa unille.

Kun työ sujuu jouhevasti ja ajallaan, ei tarvitse nousta kukonlaulun aikaan kuromaan aikatauluja kiinni. HP Z-sarja Intel® suorittimilla on ammattilaisen laitevalinta.

Uusi HP Z440 -tehotyöasema

Suorituskykyisessä tehotyöasemapakettissa on jopa 8-ytiminen¹ Intel® Xeon® -suoritin, 128 GT RAM-muistia ja useita eri kovalevyvaihtoehtoja, kuten uusi HP Z Turbo Drive -asema, joka on jopa kaksi kertaa perinteistä SSD-levyä nopeampi. Kolmen vuoden takuu.

Alkaen 1.600€ Sis. ALV

Uusi HP ZBook 15 G2 -mobiilityöasema

Teit töitä missä tahansa, kaikki mitä tarvitset on kätesi ulottuvilla uudessa Zbook 15 G2 -mobiilityöasemassa. Saatavilla usealla eri kovalevyvaihtoehtolla, Intel® Core™ i5 tai i7 -suorittimilla, ammattilaistason Nvidia Quadro -näytönohjaimilla sekä Windows-käyttöjärjestelmällä.

Alkaen 2.300€ Sis. ALV

INMICS
Tietoa ja oikeita tekoja

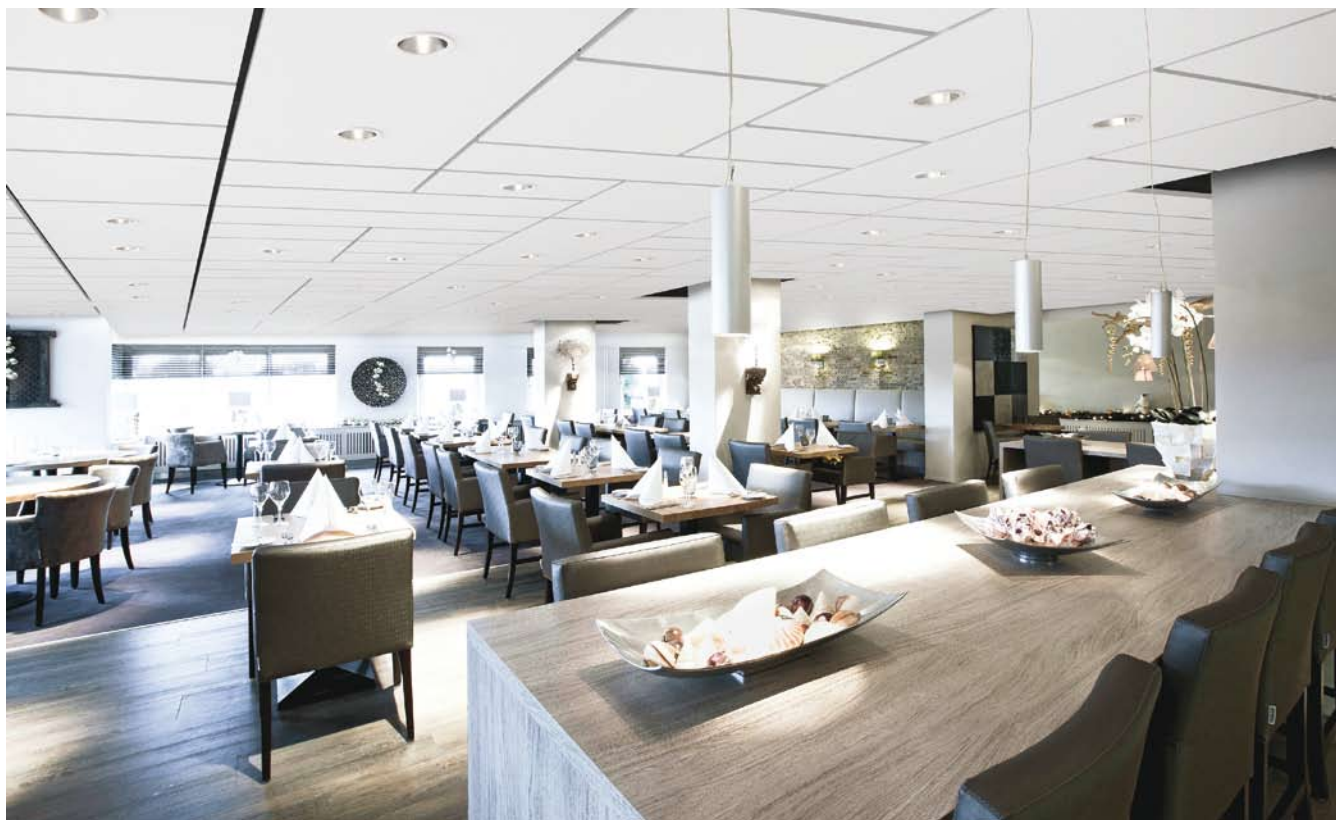
Tilaa tai kysy lisää: myynti@inmics.fi • www.inmics.fi

Itä-Pääjäteentie 55 40320 JYVÄSKYLÄ Puh. 014 447 2700	Postitorvenkatu 16 33840 TAMPERE Puh. 03 2255 010	Jussilankatu 4 15680 LAHTI Puh. 03 735 4500	Itkonniemenkatu 21 70500 KUOPIO Puh. 017 261 4800	Huopalahdentie 24 A 00350 HELSINKI Puh. 0207 569460
---	---	---	---	---

© Hewlett-Packard Development Company, L.P. HP ei ole vastuussa mahdollisista toimituksellisista virheistä. ¹ Moniydintekniikka parantaa tiettyjen ohjelmistotuotteiden suorituskykyä. Kaikki asiakkaat tai ohjelmistot eivät välttämättä hyödy tekniikasta. Edellytyksenä 64-bittinen järjestelmä. Suorituskyky vaihtelee laitekoonpanon ja ohjelmistomäärittysten mukaan. Intelin numerointi ei ilmaise suorituskykyä. Ultrabook, Celeron, Celeron Inside, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Atom, Intel Atom Inside, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, vPro Inside, Xeon, Xeon Phi, ja Xeon Inside ovat Intel Corporationin tavaramerkkejä Yhdysvalloissa ja/tai muissa maissa. Kaikki muut tavaramerkit ovat omistajiensa omaisuutta. Pidätämme oikeuden hintamuutoksiin.

Ecophon Master™ Matrix

inspiraationa muoto ja rytmi

Näyttävä akustiikkakatto innovatiivisella kiinnitysjärjestelmällä

Ecophonin innovatiivinen Master™ Matrix -järjestelmä on akustisesti laadukas ja näyttävä alakattoratkaisu. Master™ Matrix tuo muotoa ja rytmiä leijuviin alakattoihin ja sopii erityisesti suuriin tiloihin. Uusi kiinnitysjärjestelmä varmistaa, että levyt ovat aina kohdallaan. Järjestelmän erityispiirre on, että levyissä olevat ankkurit klikataan suoraan Connect-listaan. Näin ne asettuvat nopeasti ja tarkasti paikoilleen ilman jälkiasäätöä. Jokainen levy toimii myös helposti avattavana ja suljettavana luukkuna.

Tutustu tuoteuuteuteen osoitteessa **www.ecophon.fi**.